Չ. ՏԱՐԻ Թիւ 1,740 Կ. ՊՈԼԻՍ. 1902, ՅՈՒՆԻՍ 17—30 24 ՐԻՊԻՒԼ ԷՎ՛, 1320 — 17 ՀԱԶԻՐԱՆ 1318 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Բիւզանդիոն

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԲԻԼԶԱՆԴ ՔԷՉԷԱՆ

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien, Politique, Financier et Littéraire
Directeur - Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab-Ali Djaddéssi, № 23-25
CONSTANTINOPLE

«Բուզանթիոն»
Ընդհանուր տարեկան բաժանորդագին՝
Ստամբուլի համար 1 տարի 12 ղրշ.
» 6 ամիս 7 մեճ.
Արտասահմանի համար 1 տարի 26 ֆր.
» 6 ամիս 13 ֆր.
Առանձին համար 10 փարա
Հին տարիներու համար 20 փարա
Յայտարարութիւնները տողով՝
Առաջին անգամ 1 ղրշ. 20 փարա
Ետքի անգամները 60 փարա
Ամսական բաժանորդագին՝
Ստամբուլի համար 1 ղրշ.
Արտասահմանի համար 3 »
Առանձին համար 1½ »
Յայտարարութիւնները տողով՝
Առաջին անգամ 30 փարա
Ետքի անգամները 20 »
Նամակ պատասխանելու համար 1 ղրշ. 20 փարա
Յայտարարութիւնները՝ Գրասենեակին մէջ։

«بوزانتيون»
امتيازلى سياسى وعلمى غازته ـ صاحب امتيازى ومدير مسئولى
بوزانت كچيان
مطبعه دار باب عالى جاده سنده ٢٥-٢٣ نومرولو خانه
ده ادارة عمومية وارد

ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՆՈՐ ՀԵՂԻՆԱԿ ՄԸ

Տիկին Հանրի կրէվիէ նամքը, որուն գրակաղ երեք վէպերն ա՛նդամ հետաքրքրական լրագրոյս առաջին երեսին մէջ, բանա կ՚ունենանք ուրիշ նոր հեղինակ մը ճանչցնելու մեր ընթերցողներուն։

Կ՚վերջանայ առաջիկայ Շաբաթ օրը, Յունիս 22։

Բ՚ց՚, Յունիս 24, պիտի սկսինք անգլիական կեանքէ առնուած ըստ մեծի մասին գիտական վէպ մը, որուն դիւցազնը Թէպէտ «արտկերդոն» գիտնական մ՚է, բայց պատմուած պարագաներն և գործերուն բովանդակ հետաքրքրութիւնը վերջին ծայր հետաքրքրական են, մանաւանդ յոյժ հրահանգիչ, այնպէս որ ընթերցողները, մինչ՚ եւ փոքր ի սակաւ զգուշացած այս պատմութիւնն իրենց ձեռքով գրուած այս պատմութիւնն իրենց ձեռքով գրուած այս պատմութիւնն իրենց ձեռքով գրու

բու զանազան գաւառներու մէջ ունեցած արտասանութիւնն ուշադրութեան չէ առնուած, և միշտ սովորական արտասանութիւնը՝ Պոլսոյ բարբառին մէջ գիրերուն ստացած արտասանութեամբն ի գիր առնուած են։ Այսպէս գաւառներ կան ուր հ գիրը միշտ Պոլսոյ բարբառին ֆին պէս կ'հընչուի։ Այսպէս ֆըղ կ'ըսեն (ըստ մեր արտասանութեան) հող ըսելու տեղ։ Բայց ասիկա իրաւունք չտար մեկուն որ զայն ուղղագրած ատեն ֆըղ գրէ։ Այն ատեն անճանաչ կերպարանք մը պիտի առնէր լեզուն։ Եթէ այս օրինակն ընտրեցի, պատճառը սա էր որ համամիտ ըլլայ ըսածս, վասն զի չատ յայտնի բան մ'է թէ հայերէն լեզուն ֆ չունի և օտար բառերու համար միայն կ'գործածէ նոյն գիրը։ Գիր մը որ չկայ լեզուին մէջ, հոգի չափ նախնական բառի մը մէջ գործածուած չի կրնար ըլլալ, այլ արտասանութեան հարազատ եղանակ մ'է աւելի, զի մեր հն ֆի մօտ արտասանութիւն մը ունենալու է անպատճառ լեզուական սա որոշ իրողութեան վրայ հիմնուելով թէ պարսկերէնէ փոխառեալ բառերու ֆը ձայնը հով արտաբերուած է յաճախ։ Զոր օր. ֆէրէշթէ եղած է հրեշտակ։ Անա թերութիւններ որոց օրինակները շատ աւելի կրնայինք երկարել, եթէ մանաւանդ գաւառաբարբառներու իւրաքանչիւրին վրայ տեղեկութիւն ունեցած ըլլայինք։ Ուստի այդ գործը գաւառայի իւրաքանչիւր գրողին ձգելով, կ'անցնինք Ցաւելուածին մէր աւելցուած են զանազան լեզուներէ փոխառեալ բառերը, որք ամբողջութեամբ թրքերէնէն, արաբերէնէն, քրդերէնէ և պարսկերէնէ առնուած բառեր են, որոնք որոշել չատ դժուար չէ վասն զի չատ ակնյայտ են անոնք։

Բայց կարծես Այվազեան աղէկ զգալով թէ իրեն բուն տոհմիկ կարծածներն ալ մասամբ օտար են, զանոնք զատելու գործը կ'նետէ Ռուսահայ բանասէրներու վրայ, զանոնք ծանօթ համարելով Վրացերէնի, Լազերէնի, Ուտերէնի, Չէրքէզերէնի, Ուսերէնի, Մինգրելերէնի և այլ Կովկասեան լեզուներու։ Միայն Թրքահայոց կ'ձգէ Թուրքերէնէ, Արաբերէնէ, Պարսկերէնէ, Թաթարերէնէ, Քրդերէնէ փոխառնուած բառերը ջոկելու հոգը։ Բայց ինքն ալ բարեբախտաբար Թրքահայ բառահաւաք մ'ըլլալով, մաս մ'ալ իրեն կ'իյնայ այս աշխատութենէն, որուն կ'ցանկայ։ Նոյնպէս դիտելի է իրեն բուչաններու տուած կարեւորութիւնը, որոց բազմաթիւ անուններ կ'յիշէ (էջ 21) և ինչ որ կարծել կուտայ մեզի թէ յատուկ կերպով ուշադրութեան առարկայ ըրած և բաներ մը հաւաքած պիտի ունենայ անոնց վրայ։ Նոյնպէս Բրիթանիայ չըջակայքը պէտք է ուսումնասիրած ըլլայ (*), և այս իրողութեան համոզելու համար մեր ընթերցողները, բաւ է միայն բառանմոյշին մէջ աչքէ անցընել Խամիլ—բառին տուած բացատրութիւնը։ Գործն իր բոլոր թերութիւններովը հանդերձ իբր նմոյշ մը գնահատելի է, և փափաքելի է իբր սեւ մը ուրիշներու կողմէ ալ փորձուի, աւելի խնամեալ կերպով, և կամ չըտունակուի նոյն իսկ հեղինակին կողմէ, ուրիշ նմանօրինակ գործերով, որոց հրատարակութեան համար ազգայնոց օժանդակութեան կը կարօտի։ Այս ֆիրքն հակառակ իր փոքր ծաւալին արհամարհելի գործ մը չէ։

ԱՐՇԱԿ Գ. ԱԼՊՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԵՐՋ

(*).—Մուշի, Եղերդուտի և Խլաթի մէջ «Ցուշիկ բիւրեղականութ» վերնագրով հրատարակուած յօդուածներն արդէն ասոր ապացոյցն են։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Ոչ—խալամ և օտար վարժարանաց քննիչի պաշտօնն և Մէարիֆի Դրաքննիչ Ժողովին նախագահի պաշտօնը իրարմէ զատուելով, Դրաքննիչ Ժողովին նախագահ անուանուեցաւ Մէարիֆի Ժողովին անդամ Ջիհնի էֆ., իսկ ոչ—խալամ ու օտար վարժարանաց քննիչ անուանուեցաւ Դրաքննիչ Ժողովին անդամ Բագըմ էֆ.։ Մէարիֆի Ժողովին անդամ անուանուեցաւ Դրաքննիչ Ժողովին նախագահ և ոչ—խալամ ու օտար վարժարանաց քննիչ Ապտուլլահ Հասիպ էֆ.։

—Խիզանի (Պիթլիզ) Նայիպ անուանուեցաւ Պօտրումի Շէրիի դատարանին նախորդ Ա. քարտուղար Պեքիր Սամի էֆ.։ Ըլկընի (Գոնիա) Նայիպ Հիւսնիմանսուրի նախորդ Նայիպ Մէհմէտ Րէմզի էֆ.։

—Ուլայի Բ. աստիճան տրուեցաւ Սվազի նահանգին Տէֆթէրհանէին քննիչ Աթաուլլահ էֆ.ին։

—Դ. Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Տէֆթէրհանէի Վարչութեան ժողովին դիւանապետ Բիւչտի պէյի։

Բ. Շէֆագաթ՝ Կայսերական Սենեկապետ Ֆայիզ պէյի կնոջ և երեք աղջիկներուն։ Գ. Շէֆագաթ՝ Դանիացի երգչուհի Օր. Մարկրիդ Բաղէրսոնի։

Իմթիազի ոսկի և արծաթ չքանչան տրուեցաւ Լորտերու ժողովին անդամ Լորտ Սթանլիի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԵՂՈՒՑՈՒՄ

«Եգիպտոսի Խտիվ Բարձրապատիւ Ապպաս Հիլմի փաշա, իր մեծարանքը Վեհ. Սուլթանին մատուցանելու համար, Ուրբ. օր Կ. Պոլիս հասաւ, և ուղղակի Կայսերական Պալատ երթալով, ճաշեց։ Ապա պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանէն ընդունուելու, և արժանացաւ Կայսերական մեծարանաց։ Ի վերջոյ, Կայսերական արտօնութեամբ, իր բնակարանը գնաց, ի Չպուգլու»։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԽՏԻՎ Բարձրապատիւ Ապպաս Հիլմի փաշա, ինչպէս ծանուցինք, Շբ. առաւօտ ժամ $2^1/_2$ին Պոլիս ժամանեց «Էլ—Մահրուսա» զբօսանաւով, որ դրօշազարդուած էր։ «Էլ—Մահրուսա» Ուրբ. օր ժամ 2ին միջօրէն անցած էր Դարդանէլի նեղուցէն և օսմ. բերդերէն ողջունուած։ Շոգենաւը սակայն կամաց կամաց ընթանալով, Ուրբ. իրիկուն ուշ ատեն հասած էր Այ—Սթէֆանոյի առջև, և չոգիի վրայ կանգ առած էր։ Շբ. առաւօտ ժամ 1ին Այ—Սթէֆանոյէ մեկնելով, $2^1/_4$ին Սարայ—Պրունէ ներս մտաւ և ժամ $2^1/_2$ին խարսխեց Տոլմա—Պահճէի Կայսերական Պալատան առջև, մինչ Եգիպտացի նաւազները, կայմերուն վրայ բարեւի կեցած, Փադիշահի կեցցէ կ'գոչէին։ Տոլմա—Պահճէի առջև խարսխած Կայսերական շոգենաւերուն զինուորք ևս սովորական բարեւներն ընծայեցին, մինչ «Էլ—Մահրուսայ»ի նուագախումբը կ'ածէր Համիտիէ քայլերգը։ Կայսերական անձնապահ զօրաց Սպայակոյտի Պետ Միւշիր Շաքիր փաշա և Կայսերական Թիկնապահ Հիւսնի փաշա «Րէհպէր» շոգենաւակով գացին «Էլ—Մահրուսա» շոգենաւը, և Վեհ. Սուլթանին բարեւներն հաղորդելով բարի գալուստ մաղթեցին։ Ցետոյ Խտիվն և իր հետեւորդք, երկու փաշաներուն ուղեկցութեամբ և «Րէհպէր» չոգենաւակով Տոլմա—Պահճէի քարափն ելան, և պալատական կառքերով Եըլտըզի Կայսերական Պալատ գացին, ուր պատիւ ունեցան ճաշելու։ Ապա Կայսերական արտօնութեամբ, Նորին Խտիվական Բարձրութիւնը պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու, և արժանացաւ Կայսերական մեծարանաց։ Ժամ $4^1/_2$ին միջօրէն Միւշիր Շաքիր փաշայի ուղեկցութեամբ և «Րէհպէր» շոգենաւակով իր ապարանքը գնաց ի Չպուգլու։ Էլ—Մահրուսա շոգենաւն ալ Պէյքոզի առջև գնաց խարսխեց։

—Բարձր. Խտիվին մայրը Շբ. առաւօտ իր չոգենաւակով մինչև Մաքրիգիւղի բացերն ընդ առաջ գնաց իր որդւոյն։

—Կայսերական Թիկնապահ Հիւսնի փաշա հիւրամեծար կարգուեցաւ Բարձր. Խտիվին, ցորչափ Ն. Բարձրութիւն Պոլիս մնայ։ Կայսերական «Րէհպէր» շոգենաւակն ալ Նորին Բարձրութեան տրամադրութեան տակ դրուեցաւ։

—«Էլ—Մահրուսա» չոգենաւն անցեալ Շբ. օր Քլազոմէնի մաքրանոցն հանգիպելով, 5 օր քարանթինա կրած և Եչ. օր ժամ 6ին միջօրէն մեկնած է Քլազոմէնէ։

—Օտար դեսպանատանց Ա. Թարգմանները Չպուգլու երթալով, բարի գալուստ մաղթեցին Բարձր. Խտիվին։

ՍԿՒՈՒԹԻ ՍԵՐԲ ՄԵՏՐԱՊՈԼԻՏԸ.—Կրօնական արարողութիւն մը, որ (կ'ըսէ Սէրվէտ) բաւական ատենէ ի վեր անդադար կ'յետաձգուէր, Շբ. օր տեղի ունեցաւ Սքալօզգի վանքին մէջ, Էնոսի մօտ, որ Մարիցա գետին բերնին մօտ քաղաք մ'է։ Սկիւպի սերբ Մետրապոլիտ Տ. Ֆիրմիլիանոս եպիսկոպոսին ձեռնադրութիւնն է այս, զոր կատարեցին Քիոսի, Վոտենայի և Լիթիցայի Մետրապոլիտները, որք Յունաց Պատրիարքարանէն կողմէ ղրկուած էին իբրև պատուիրակ։ Արարողութիւնը մասնաւոր փայլ մը զգեցաւ, օրթոտոքս Պետութեանց հիւպատոսներուն ներկայութեան պատճառաւ։ Սկիւպի նորընտիր Մետրապոլիտ Տ. Ֆիրմիլիանոս, Սելանիկի ռուս գեր—հիւպատոս Մ. Բիբէք, սերպ գեր—հիւպատոս Մ. Միխայլովիչ, Էտիրնէի ռուս գեր—հիւպատոս Մ. Մաքէյէվ, և Տէտէաղաճի հելլէն գեր—հիւպատոս Մ. Պարաքլի Ուրբ. օր Էնոս հասան, և ընդունուեցան Գայմագամ Հիլմի պէյի կողմէ։ Ցետոյ Սքալօզգի վանքը գացին, ուր տեղի ունեցաւ ձեռնադրութիւնը։

ԽՌՈՎԱՐԱՐ Մ.—Վերաքննիչ Ատեանի Ընդհ. Դատախազութիւնը կ'ծանուցանէ թէ Պասրայի Նամըգեմալ և հեռագրատան նախորդ Տնօրէն Լութֆի, որ իբրև խռովարար ամբաստանուած էր, Եղեռնդատ Ատենին առջև ի բացակայութեան դատուելով, Պատժական Օրէնքին 58րդ յօդուածին Ա. պարբերութեան համաձայն, մշտնջենաւոր բերդարգելութեան դատապարտուած և քաղաքային իրաւունքներէ զրկուած է։ Արգելքի տակ առնուած ստացուածքն ալ կառավարութեան կողմէ պիտի մատակարարուի։

ՌՈՒՄԷՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ.—Պուքրէշի լրագիրք կ'ծանուցանեն թէ Յունաց Պատրիարք Տ. Յովակիմ Գ. վերջերս նամակ մը գրելով Պուքրէշի Մետրապոլիտին, դիտողութիւններ ըրեր է Ռումանիոյ մէջ կաթոլիկ քարոզչութեան՝ ըրած յառաջդիմութեանց վրայ։ Յունաց Պատրիարքարանի Էքլեզիաստիքի Ալեթիա պաշտօնաթերթը կ'ըսէ թէ այս լուր անտարակոյս կ'վերաբերի այն մասնաւոր նամակներուն որք Պատրիարքին ու Պուքրէշի Մետրապոլիտին միջև փոխանակուեցան Բաազարիոսի կուսակի գործին համար։ Ն. Սրբազնութիւն խնդրած էր Մետրապոլիտէն որ Վարչապետին քով միջնորդէ այս գործին նպաստաւոր ելք մը տալու համար։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ Իշխան Միրզա Րիզա Խան Ուրբ. օր Վեհ. Սուլթանին մատոյց Շահին կողմէ նուէր ղրկուած գեղակազմ մատանը։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան շնորհել Ն. Բարձրութեան։

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ.—Յունաց Պատրիարքը Սինոդի վերջին նիստերէն մեկուն մէջ առաջարկեր է Վենետիկի օրթոտոքս եկեղեցւոյ չըջափակին մէջ աստուածաբանական վարժարան մը հիմնել։ Պատրիարքին առաջարկն միաբանութեամբ ընդունուեր է։ Այս մասին նամակներու փոխանակութիւն մը տեղի ունեցեր է Պատրիարքին և Վենետիկի օրթոտոքս համայնքին նախագահ Մ. Եաննիօզիի միջև։ Դիտելի է թէ Վենետիկի Օրթոտոքս համայնքութիւնը, ատենօք յոյժ բարգաւաճ, կարեւոր դպրոց մ'ունէր, և թէ Վենետիկի մէջ տպագրուած են յունարէն առաջին սուրբ գիրքերը։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Պարսկական դեսպան Իշխան Միրզա Րիզա Խան Շբ. օր տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ—Եպարքոսին և Արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.ԵԱՆ այս տարի բնաւ չահաբաժին չկարենալ տալը՝ բաժնետեարց վերջին ժողովին մէջ ծանր քննադատութեանց առարկայ եղաւ։ Բաժնետէրներէն ոմանք կարծիք յայտնեցին թէ Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.ն օտար հզօր ընկերութեանց— երբեմն ապօրէն—մրցման պատճառաւ յառաջդիմելու վիճակի մէջ չէ, և թէ դրամագլուխն այնքան մեծ է, որ եթէ կէս առ կէս զեղչուի իսկ, ոչ միայն ընկերութեան ազդեցութիւնը չի նուազիր, քանի որ օտար հզօր ընկերութիւնք աւելի փոքր դրամագլխով մը գործի սկսած են, այլ ընդհակառակն պիտի նպաստէ բաժնեթուղթերուն գինը բարձրացնելու, քանի որ կարելի պիտի ըլլայ աւելի մեծ չահաբաժին մը բաշխել աւելի փոքր դրամագլխի մը վրայ։ Ուրիշներ ալ կարծիք յայտնեցին թէ ընկերութիւնը չափազանց ծանր բեռներու տակ է, թէ պէտք է խնայութիւն ընել, ծախքերը պակսեցնել, պաշտօններ ջնջել և այլն։ Զանազան բաժնետէրներ Ուրբ. օր այս խնդրով խօսեցան։ Մ. Լաչէզ, որ առաջին խօսք առնողն եղաւ, պնդեց թէ չարիքը, որ իր կարծիքով կ'անդամալուծէ ընկերութիւնը, յառաջ կուգայ միայն պատճառներէ, որք կ'կայանան բազմածախս Վարչութեան մը ստանձնած ծանր բեռներուն մէջ։ Ասենաբանը, ուրիշ բաժնետէրներու կարծեաց հակառակ, ընկերութեան դրամագլուխը չատ պզտիկ կ'գտնէ, որ թոյլ չի տար իրեն յաղթանակել օտար մրցութեան դէմ անհաւասար պայքարին մէջ։ Պարզապէս կ'պահանջէ կանխաւ ընկերութեան հաշուեյարդարութիւնն ընել, որպէս զի բաժնետէրներն հետ առնեն դրամագլուխ մը զոր կրնային աւելի օգտակար կերպով չահագործել։ Ցետոյ խօսեցաւ Մ. Մարինօ, որ դառնապէս գանգատեցաւ բացառական արդիւնքներուն՝ չահաբաժին չտրուելուն դէմ, և այս անհաստատ ու տագնապալի կացութեան հանդէպ խնդրեց որ Վարչական Խորհուրդը դարման տանելու միջոցներուն վրայ խորհի։ Մր. Ուիթօլ, խնայութեանց կուսակից, ըսաւ թէ ընկերութիւնն ինքզինք խաբած է մեծամեծ գործերու վրայ յոյս դնելով, օտար բուռն մրցակցութեան հակառակ։ Պէտք է ընկերութիւնը պզտիկցնել, երկրին պահանջմանց համաձայն։ Օտար մեծ ընկերութիւնք, որք չատ նպաստաւոր պայմաններու մէջ կ'գործեն, այսքան մեծ դրամագլուխ մը չունին։ Ուստի Ընկ.ը դրամագլխին կէսը բաժնետէրներուն ետ տալով, ծախքերը պակսեցնելով, պզտիկնալով, բնաւ բան մը պիտի չկորսնցնէ իր ազդեցութենէն։ Միւս կողմէ, բաժնետէրներէն Սթամպուլեան էֆ.ի, ընկերութեան տնօրէն Մ. Մալթասի, նախագահ Թէրնօ պէյի և Վարչական Խորհրդոյ անդամ Մ. Բոբրիի յայտարարութիւններէն ալ հասկցուեցաւ թէ ընկերութեան գործերն երթալով կ'բարգաւաճին, և կացութիւնն առողջ է անվթար դրամագլխին և կարեւոր պահեստներուն պատճառաւ, և վերջապէս այս տարի առաջին անգամ է որ, ըստ Նախագահին, ընկերութիւնը չահաբաժին չի վճարեր։ Թէրնօ պէյ պատասխանելով գլխաւորաբար Մ. Լաչէզի, որ պնդած էր թէ ասպարէզը չատ նպաստաւոր չէ ասոր սրկածի վտանգներուն էապէս վտանգաւոր բնութեան պատճառաւ, յիշեց Թայմզի վերջերս հրատարակած մէկ վիճակագրութիւնը՝ անգլ. ընկերութեանց կրած վնասներուն վրայ, և ըսաւ կ'երեւի թէ Անգլիոյ մէջ ապահովագրական ընկերութեանց կրած վնասները չատ աւելի են քան մեր երկրին մէջ։ Վարչական Խորհուրդն անտարակոյս կ'ուզէր ձեռքը պարապ չներկայանալ բաժնետէրներուն առջև, բայց անոնք ո՞չ ապաքէն վախու պատճառ մը կ'նկատեն ինչ որ պարզ տնօրէնութիւն մ'է՝ ընկերութեան վիճակը լաւ ևս ամրապնդելու համար, այսինքն թէ Վարչական Խորհուրդը չահաբաժին չտալով, ուրիչ բան չէ ըրած, բայց եթէ պահեստի գումարներն աւելցնել, և այսպէս ամրապնդել ընկերութեան կացութիւնը։ Ի վերջոյ բաժնետեարց ժողովը միաձայնութեամբ վաւերացնելով Վարչական Ժողովոյ որոշումները, լիակատար վստահութիւն յայտնեց։ Նիստէն վերջ՝ նախագահը խնդրեց Կայսերական Քօմիսէր Սուպհի պէյէ, որ Վարչական Խորհուրդին երախտագիտութիւնը մատուցանէ Վեհ. Սուլթանին, Իր Կայսերական բարձր պաշտպանութեան համար, ինչպէս նաև իր շնորհակալիքն յայտնեց Ներքին գործոց Բարձր. Նախարարին և Առեւտրական Նախարարին, անոնց ընծայած բարեացակամ դիւրութեանց համար։

ԱՌՆԱՎՈՒՏ ցեղերէն 20 տղաք, Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ, ձրի ուսում պիտի առնեն Աշիրէթներու վարժարանին մէջ։

ՀԱՐԲԻԷԻ վարժարանին ուսանողներէն 20 հոգի, հիւանդութեան պատճառաւ, Կայսերական արտօնութեամբ, իրենց երկիրները ղրկուեցան օդափոխութեան համար։ Ճամբու ծախքէն զատ, Կայսերական անձնական գանձէն 10 ական ոսկի շնորհուեցաւ անոնց։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ.—Պետական Խորհուրդն ընդունեց ատամնաբուժական վարժարանի հիմնարկութեան կանոնագիրը։ Բիւչտիէ վարժարաններու դասընթացքն աւարտողները միայն պիտի կրնան նոյն վարժարանը մտնել։ Այսուհետև, անոնք որ Բիւչտիէի վկայական չունին, պիտի չը կրնան ատամնաբոյժ ըլլալ։ Իսկ անոնք որ օտար երկրի մէջ ուսած են ատամնաբուժութիւնը, պարտաւոր պիտի ըլլան վաւերացնել տալ իրենց վկայականը, եթէ կ'ուզեն իրենց արհեստն ի գործ դնել Թուրքիոյ մէջ։

ՄԷՋԻՏԻ դեղավաճառանոցէն 50 ծրար դեղ բժշկական վարժարանը ղրկուեցան տարրալուծուելու համար։

ՔԱՐԻՒՂ.—«Մալիմատ» կ'ըսէ թէ նպարավաճառ Միխալաքի հաստատեր է որ իր խանութին Ջրհորը, Սկիւտար, Սուլթանիէ փողոց, քարիւղի աւազանի մը փոխուած է։ Խանութին տէրը, Զիյա պէյ, Հանրօգուտ չինութեանց Նախարարութենէն արտօնութիւն խնդրեր է քարիւղաբեր Ջրհորը չահագործելու։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Սվազէ Ցնս. 15 Թուով կ'հեռագրուի թէ Ցնս 13ի գիշերը ժամ 8ին Էրպաայի մէջ երկրաչարժի բուռն ցնցում մը զգացուած է։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհրդոյ Նախագահ Սայիտ փաշա, իր վերջին հիւանդութենէն ապաքինած ըլլալով, երէկ ներկայ գտնուեցաւ Նախարարաց Խորհրդոյ սովորական նիստին։

ՔԱՏԸՔԵՕՅԻ Քաղ. Բժշկական վարժարանին համար, բուսաբանական պարտէզի մը պիտի վերածուի յարակից բանջարանոցը, ուր չինուած են գործնական բժշկութեան դարմանատուները։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.—Ֆրանսական «Վօթուր» պահականաւին Ա. բժիշկ Մ. Հօվէր և սպաներէն Մ. Կէնզլին, նախընթաց իրիկուն ժամ 11ին, Թարապիոյ քարափէն մակոյկ կ'նստին «Վօթուր» պահականաւն երթալու, որ Պէյքոզի առջև խարսխած էր։ Մակոյկն առագաստ պարզելով, ճամբայ կ'ելնէ. նոյն միջոցին Շիրքէթի 40 թիւ չոգենաւն ալ Թարապիոյ նաւամատոյցէն կ'մեկնէր։ Մակոյկը չոգենաւին գլխէն դառնալ ուզելով, ջուրերուն հոսանքէն կ'մղուի և չոգենաւին վրայ իյնալով, առագաստին կայմն անոր անիւին թմբուկին մէջ կ'մնայ։ Մակոյկը կ'տապալի և մէջիններն ծովը կ'թափին։ Շոգենաւը կանգ կ'առնէ, և չրջականներէն քանի մը մակոյկներ օգնութեան հասնելով, ծովամոյններն կ'ազատեն և Մուէթ պահականաւը կ'տանին։ Մ. Հօվէր վիրաւորուած, և Մ. Կէնզլինի ձախ ուսին ոսկորը կոտրած ըլլալով, Տքդ. Բալլաքի փաշա և Տքդ. Զաղրաֆոս Մուէթ պահականաւը գացին և նախնական դարմանները տուին։ Ցետոյ վիրաւորեալները Բէզլեա պանդոկը փոխադրուեցան։

ՄԵԾ ՀՐԴԵՀ Ի ԹՈՒԶԼԱ

Թուզլայէ Ցնս. 16 Թուով հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Շբ. գիշեր, ժամ $3^1/_2$ին միջօրէն, Թուզլայի Քիլիսէ փողոցին մէջ, նպարավաճառ Հաճի Բէգրոյի ապահովագրեալ փայտաշէն խանութէն հրդեհ ծագելով, 230 էն աւելի տուն, 5 փուռ, 1 եկեղեցի և 1 պահականոց հրոյ ճարակ եղած են $4^1/_2$ ժամուան մէջ։ 800 հոգի անպատսպար մնացած են։ Սկիւտարի կառավարչն հոն և վրան ղրկած է։ Թուզլայի իշխանութիւնք արտօնութիւն խնդրած են ժողովուրդը պատսպարելու ասկէ առաջ չինուած մաքրանոցներուն մէջ։ Հազիւ 30—40 տուն ազատած են։ Թուզլա գրեթէ բոլորովին յունաբնակ է, Գարթալի Գայմագամութեան տակ։

—Վեհ. Սուլթանն աղէտքն իմանալով, հրաման ըրաւ Սկիւտարի կառավարչին, որ անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնէ հրկիզեալները կերակրելու և պատսպարելու համար, և արտօնեց միանգամայն անպատսպար ժողովուրդն առ այժմ տեղաւորել մաքրանոցի տաղաւարներուն մէջ։

Քրոնիկ Եկեղեցիոյ

Մուշէն կ'գրեն մեզ Մայիս 30 Թուով.—«Ս. Սահակ Հայրապետի գերեզմանին ուխտի յատուկ օրեր կան տարւոյն մէջ, զոր ժողովուրդն աւանդական երկիւղածութեամբ անխախտ կ'պահէ։ Դաշտի սուրբերու ամէնէն սիրուած ու յարգուած եկեղեցին է՝ այդ փոքրիկ դամբարան մատուռը, որ իր ծոցին մէջ կ'կրէ բարեպաշտ ժողովրդի ամենամեծ Սուրբն և երկիւղած կնիկներու պաշտելի Սրբուհին՝ աննմանակ Շուշանիկը։ Իր ուխտի օրերն են Աւագ Հինգշաբթի, Կանանչ կիրակի և Համբարձման Հինգշաբթի։ Թէև ուխտաւորներ, խոստիկներ և իր թեմականք՝ ամէն առթիւ ալ կ'դիմաւորեն իր գերեզմանին։ Հնուց՝ բազմախուռն էր ուխտաւորութիւնը։ Այս տարի ուխտաւորական ոգևորութիւն մը տեսնուեցաւ այս սուրբ գերեզմանին չուրջ, ո՛չ միայն Աւագ Հինգշաբթի, այլ յաջորդ ուխտի օրերն ալ։ Կանանչ Կիրակի մանաւանդ մէկ երկու հազար մը իրենց համբոյրն ու յարգանքը մատուցեր էին Շուշան գերեզմանին։ Պակաս չէին Համբարձման տօնին ալ։ Իր փոքրիկ—հնացած եկեղեցնակին նորոգութեան խնդիրն այժմէութիւն մը ստացած ըլլալով, չինական ժողովուրդն ալ սրտանց կ'հետաքրքրի։ Սխալ էին կարգ մը տեղեկութիւններ թէ Մշոյ Պատր. Փոխանորդ Հայրը 1,500 ոսկիի պէտք մը ցոյց տուած ըլլայ մատուռ—դամբարանին նորոգութեան համար։ Պատրիարքարանի յանձնարարութեան համաձայն, նորոգութեան գործնական միջոցներուն վրայ պատրաստուած տեղեկագիրը վերջերս հազիւ ղրկուած է և որով նախատեսուած է 5—600 ոսկի ծախք մը միայն, Ս. Հայրապետի եկեղեցին կանոնաւոր ձեւի մը վերածելու։ Պէտք է գիտնալ որ՝ ո՛չ է Ս. Հայրապետի դամբարան—եկեղեցին և այլ է մեծ մայր տաճարը՝ որուն լայնութիւնն 28—30, իսկ երկարութիւնը 38—40 մեգր է։ Նորոգուելիքը դամբարան—եկեղեցին է միայն։»

—Վանայ տեղապահ Տ. Սահակ Եպս. Էյմիրճեան Տփղիս գացեր է, Լիմ անապատին հոն գտնուած մէկ կալուածին գործը կարգադրելու, յետոյ Կարսի ճամբով Վան դարձեր է։

—Մոկս գաւառակի (Վան) քահանայ մը տեղւոյն երեւելիներէն մեկուն հետ պսակեր է երկու ունեցող կին մը, որուն ամուսինն ողջ առողջ է, Սուլինայի մէջ կ'աշխատի, և մէկ չաբաթ առաջ գիր և դրամ ալ ղրկեր է իր կնոջ։

— Վանէն երկու ժամ հեռի Շուշանց գիւղի՝ նորակառոյց եկեղեցիին օծումը կատարուեր է Մայիս ամսուն մէջ, ձեռամբ Աղազատեան Վրդ.ի։ Ուխտի եկողներ 4—500 ղչ. նուէր ձգեր են։ Շատ լաւ հիւրասիրուեր են գիւղացիներէն, որք երեք եզ մատաղ ըրեր էին այս առթիւ։ Այս գիւղին մէջ է Սրբուհի Շուշանի գերեզմանը։

—Մշոյ Պատր. Փոխանորդ Տ. Խոսրով Ծ. Վ. Համբարձման տօնին Ս. Կարապետի վանքը գացեր է, երեք Նորընծայ վարդապետներուն անդրանիկ պատարագին առթիւ։ 2—3,000ի չափ ուխտաւոր եկած էին Վանքը, և չատ ձանձրալի ժամանակ անցուցին հոն, հաճելի ափոփանք վայելելով։ Տ. Խոսրով Վարդապետ պատարագեր է ի հանգիստ հոգւոյ մի քանի Նոր Նախիջեւանցի բարեսէրներու, որոց որդիքը վերջերս յիշեր էին Ս. Կարապետի Վանքը։

—Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ առաւօտ հանդիսաւոր պատարագ մատոյց Գուզկունճուգի Ս. Եկեղեցւոյն մէջ, որուն տօնախմբութիւնն էր և պարագային յարմար քարոզ մը խօսեցաւ։ Ն. Սրբազնութիւն այս առաւօտ այց ելեց Իճատիէի Ներսէսեան վարժարանը։ Ցետոյ Թաղ. Խորհրդոյ հրաւէրին վրայ, Ն. Սրբազնութիւն Զամլըճա գնաց, ուր պիտի ընէ ցերեկուան եւ իրիկուան ճաշերը, և իրիկունը դարձեալ հիւր պիտի մնայ ի Գուզկունճուք։

ուան արցունքներդ աղազայի աւելի դառն արցունքներդ պիտի խնայեն։ Ողջագուրէ՛ հօրաքոյրդ որ իրօք բարի է քեզ համար, վասն զի կ'հաւանի ներել։

Սուրբէդ իր ամօթապարտ ճակատն և թրջած աչերը ներկայացուց Կոմսուհիին, որ համբուրեց, և յետոյ պառկեցաւ։ Աննէդ վերմակ մը ծածկեց անոր վրայ և խաչ հանեց բարձին մէջ կորսուած գլխին վրայ։ Ցետոյ կանթեղն առաւ և Մար' Իվաննան առաջնորդեց իր սենեակը։

ԻԹ.

Կոմսուհիին և Աննէդի սենեկապանուհիներն հրաման ստացան երթալ պառկելու և դուռը խնամքով գոցուեցաւ։ Աննէդ գնաց իր բարեկամուհիին քովը, որ մեքենաբար նստած էր բազմոցին եզերքը։—Մար' Իվաննա', պէտք է պառկիս և ջանաս հանդարտիլ, ըսաւ։

Կոմսուհին մայր հուրով լեցուն աչքերն անոր վրայ յառեց և ըսաւ.—Հանդարտի՞լ։ Բնաւ ձեր մաքէն մի' անցընէք այդպիսի բան։ Կեանքս խորտակուեցա՞ւ։ Ի՞նչպէս կրնամ հանդարտիլ։ Անդունդի մը խորը կ'գտնուիմ։ Շուրջս ամէն բան կ'քանդուի։ Կ'ապաւեմ այն քարին որ անդունդը պիտի գլորէ զիս։

Պահ մը լուռ մնաց։ Մեծ ժամացոյցին դիք—դաքը ժամանակին փախուստը կ'համրէր կանոնաւորապէս։—Ժամը քանի՞ն է, հարցուց Կոմսուհին ոտք ելնելով։

=Երկուքն անցած է, պատասխանեց Աննէդ։

—Լա՛ւ։ Հոն պիտի երթամ։

Օր. Նէվալին Մար' Իվաննայի երեսը նայեցաւ զարմանքով։—Անոր տունը պիտի երթամ, բացատրեց Կոմսուհին։ Ցերեկին չեմ կրնար երթալ և հոս ալ չեմ կրնար ընդունիլ զինքը։ Իր տունը խօսելու եմ իրեն հետ, այսինքն իմ տունս, քանի որ անոր բոլոր ունեցածներն իմս են։

Կոմսուհին կ'խօսէր զարմանալի հաստատամտութեամբ։—Սիրելի բարեկամուհի՛ս, ըսաւ Աննէդ սարսափահար, տատնկ բան պիտի չընէք։ Գիտէ՞ք թէ ի՛նչ վտանգի կ'ենթարկէք ինքզինքնիդ։

Կոմսուհին արհամարհանքով ժպտեցաւ։—Մարդ վտանգի մը չենթարկուիր երբ ինձ պէս ամէն բան աչքէ առած է, ըսաւ։ Աղէկ նայեցէ'ք երեսս, Աննէ'դ։ Իր սիրահարին հետ նախանձի պատճառաւ կռիւ ընող կնոջ դէմք ունի՞մ։

Իր մռայլ աչքերով և ոսկեգոյն մազերով, Կոմսուհին Նէմէսիսի մը՝ այսինքն՝ վրէժխնդրութեան դիցուհիի մը երեւոյթն ունէր աւելի։—Չէք կրնար երեւակայել, Աննէ՛դ, ըսաւ Մար' Իվաննա, ինչ որ ժամէ մ'ի վեր անցաւ իմ մէջս։ Երկնքի ամէնէն բարձր կէտին վրայ էի, և դժոխքին խորն ինկայ։ Արտիանը մահկանացուէ աւելի բան մ'ըրած էի։ Հիմա կ'տապալի,—ո՛չ թէ սակայն ցեխի մէջ, վասն զի ինք արդէն տիղմ էր—, և ո՛չ բան մը չի մնար իրմէ։ Դուք կանխաւ բուռն էիք ինձի։ Միզօֆ ալ տեղեկութիւն խնայած չէր։ Հիմա կ'յիշեմ Եուրէվիչի պաղ դէմքը, որուն ուշադրութիւն ըրած չէի այն ատեն։ Այս ամէնն աչքերս բանալու էին։ Բայց կուրցած էի և արեւն լոյսը չէի տեսներ։ Հիմակ ամէն բան կ'տեսնեմ, ամէ՛ն բան։

Լռեց և սկսաւ սենեկին մէջ քալել։—Զիս խաբեց, չահագործեց, արհամարհեց, ըսաւ Մար' Իվաննա։ Հետս խօսեցաւ այնպէս որպէս իբրև հանդարձակած չէր մէկը, և ես հանդուրժեցի։ Տակաւին բաղձեցայ պիտի ներէի իրեն։ Բայց ինչ որ չեմ կրնար ներել, ինչ որ աստուածային ու մարդկային բոլոր բարկութիւնները կ'հրաւիրէ իր վրայ, սա է որ աշխատած է Սուրբէդն հրապուրել, զբօսնելու համար։

=Թերևս մտադիր էր ամուսնանալ հետը, ըսաւ Աննէդ։

—Եւ այդ միջոցին կ'ըսէր ինծի թէ կ'սիրէր զիս։ Ո՛չ, Աննէ՛դ, մի՛ պաշտպանէք զայն։ Օգուտ չունի։ Այն մարդն որ աղջիկ մը գլխէ կ'հանէ, թշուառական մ'է, կարեկցութեան և ներումի անարժան։

Լռեց ու կանգ առաւ։ Սենեկին աչքերն հեռաւոր երեւոյթ մը կ'տեսնէին, սոսկալի ու վրէժխնդիր։ Աննէդ վախցաւ։—Մար' Իվաննա, Թողէ՛ք որ աստուածային արդարութիւնը կատարուի, ըսաւ։

Կոմսուհին գլուխն երերցուց։—Աստուծոյ արդարութիւնն երբեմն կ'ուչանայ։ Գիտէ՞ք, Աննէ՛դ, ո՞ր ժամուն աչքերս բացուեցան։ Երբ Սուրբէդ ըսաւ որ մինչև աշխարհի ծայրը պիտի երթար անոր ետևէն։ Ես ալ միեւնոյն բանը չըսի՞ ձեզ անկէ առաջ։ Այն ատեն հասկցայ որ ի՛նչ գձուձ և երկրաքարշ սէր մը կապած էր զիս անոր, իբրեւ սէրէ մը բոլորովին տարբեր։ Ինք ալ գիտէր հրապուրել զիս, ինչպէս կ'հրապուրէր Սուրբէդը։ Ան կամ ես, հոգը չէր։ Եւ նոյն իսկ Սուրբէդ աւելի գործին կուգար քան ես, վասն զի տղաքուն տղայ է ան և փորձառութիւն չունի։ Կատարեալ անզգայութիւն, անբարոյութիւն է տղայ մը վատթարացնել։ Ասիկա մեկդի.—Օր. Ֆլէօր տը Ռի, Մար' Իվաննա կամ Սուրբէդ, միեւնոյն բանն էին իրեն համար։ Բո՛հ։

Կոմսուհին կ'խօսէր հպարտութեամբ և արհամարհանքով, որք իր սէրն արդէն չատ հեռու անցեալի մը մախիրներուն մէջ կ'թաղէին։ Ի՛նք ալ զգաց, վասն զի աւելցուց.—Ինծի կուգայ որ հարիւր տարի եղաւ սիրելս։ Մէկ կամ երկու ժամ կ'բաւէ՞ եղեր այսքան ծերացնելու համար մէկը։ Կամ թէ արդեօք արհամարհա՞նքն է որ մարդկային էակ մը չարաչար կ'հարուածէ՝ փոչիի վերածելու աստիճան։

Զանգակը զարկաւ։ Սենեկապանուհին երեւցաւ, աչքերը քունէն ուռեցած։—Կառքիս կանչէ, ըսաւ։ Թո՛ղ չուտ գայ։

Տէրերու քմայքներն երբեք զարմանք չեն պատճառեր ծառաներուն ի Ռուսիա։ Սենեկապանուհին հնազանդեցաւ, և հինգ վայրկեանէն կառքը երեւցաւ, ցերեկուան պէս խոժոռ։—Կառք մը կ'ուզեմ, ըսաւ Կոմսուհին։

=Ձեր կառքը լծե՞լ տամ։

—Ո՛չ։ Վարձու կառք կ'ուզեմ։ Երկու քայլ անդին կառատուն մը կայ։ Դուն ալ հետս պիտի գաս։

Տարօրինակ նշոյլ մը վառեցաւ ծառային աչքերուն մէջ։ Դէպ ի դուռը գնաց առանց պատասխան տալու։ Մար' Իվաննա գրասեղանին մէջէն առաւ ժամացոյցը, թղթապանակն ևս Սիրելի տան բանալին։ Ցետոյ, պահ մը վարանելէ ետքը, գրպանը դրաւ պզտիկ ըիվոլվէր մը, որ անկողնին քով, սեղանի մը վրայ կ'մնար գիշերը, գիւղի մէջ հազիւ գոցուած տուներն ապրելու վաղեմի սովորութեան մը համեմատ։ Աննէդ անոր ըրածները կը դիտէր լուռ։—Այդ զէնքն ինչո՞ւ առիք, հարցուց սակայն։

=Գիշերով, ամայի փողոցներէ անցնելու համար ապահովութիւն մ'է, պատասխանեց Կոմսուհին։ Մի՛ վախնաք, Աննէ՛դ, ինքզինքս սպաննելու դիտաւորութիւն չունիմ։ Պէտք է ապրիմ Սուրբէդը պաշտպանելու համար։ Եթէ ես անյայտ ըլլամ, աղջիկն և իր հարստութիւնն այդ մարդուն ձեռքը պիտի անցնին իսկոյն։

(Շար.) Թարգմ. Ժ. ՇԻՐԱԿԱՑԻ

—Սկիւտարի Ս. Խաչի Թաղ. Խորհուրդին կողմէ քարոզիչ Վենսապետեան Սրբազան և Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն մին Գուզկունճուք Ս. Պատրիարքին քով երթալով, խնդրեցին որ Ս. Խաչի Թաղ. Խորհրդոյ յառաջիկայ ընտրութեան առթիւ Իճատիէի Թաղին ազգայիններ ևս գրուին ընտրելեաց ցանկին մէջ։ Ս. Պատրիարքը խոստացեր է, խնդիրը քննելէ վերջ, պատասխան մը տալ։ Ցարդ Իճատիէ—Գուզկունճուք միացեալ Թաղ. Խորհուրդ կ'կազմէին։

—Պատրիարքարանէ յանձնարարուեցաւ Զորումի Տ. Տաճատ քահանային որ Կասթէմօնի երթայ և հոն պաշտօնավարէ ցնոր տնօրինութիւն, վասնզի, ինչպէս յայտնի է, տեղւոյն քահանան ծաւրապէս հիւանդացած ըլլալով, ժամանակէ մի վեր եկեղեցին փակ մնացած էր։

—Սելանիկի Հոգևոր հովիւ կարգուեր է Զլղատեան Տ. Մկրտիչ քահանան։

—Ակնայ Տեղապահ Ասլանեան Տ. Գէորգ Վրդ. ի բարւոք պաշտօնավարութեան նկատմամբ, նոյն Վիճակի Թեմերէն Բինկեանի Թաղ. Խորհուրդը գիր մը ղրկելով Պատրիարքարան, խնդրեր է որ քաշ ալերէ յիշեալ Վրդ.ը։

—Պուրկազէն խնդրուած է Պատրիարքարանէ որ տեղւոյն եկեղեցւոյն համար քահանայ մը ղրկուի, ըստ որում Արծրունի Տ. Գարեգին քհնյ. հրաժարեր է։

—Փերէճիքէ Տ. Ղեւոնդ քահանան. — Փերիգլուղի Տ. Ղեւոնդ քահանային, հակառակ Թուղակաւոր ըլլալուն, եկեղեցի չյաճախելն և տունէն ու գիւղէն բացակայ ըլլալով գիւղացիին կրօնական պէտքերուն հանդէպ ունեցած Թերութիւնը մտանկիւ ըրած էր Բիլէձիկի, այսօր, 13 Յունիս հինգշաբթի։ Այս էջին ճշմարտութիւնն հաստատելով դարձնենք միւս կողմը։ Տ. Ղեւոնդ քահանան հիմա գործունէութեան նոր ասպարէզ մը գտած է։ Կ'փնտռէ, կը գտնէ գծատալ, բաժանեալ այր և կիներ, առանց ներկայացուած կամ ծանօթ ըլլալու կ'գիմէ անոնց իրրեւ հրեշտակ խաղաղութեան, և մէկ կամ միւս կողմէն կ'ընտրուի առաջնալ։ Ընդհանրապէս իր պայմաններն են գումար մը՝ վճարելի յաջողութենէն յետոյ. կրկնակամ տան տանէրէն ըլլալ, իսկ ճամբու ծախքն հանդերձ սարօքն կանխիկ։ Բերայի շրջակայքն այս կերպ ձեռներէցութիւն ունեցող քահանայ մը յուսալի է որ ընդհուպ այլ եւս կարօտ չըլլայ Փերիգլուղի եկեղեցիէն ստացած ամսաթոշակին։ Իր գլխաւոր կեդրոնատեղին է Բանկալթի։

Բանկալթի. Բ.

— Տեարք եղբարք Թօփալեան, որոց առատաձեռն նուէրներն ամէն առթիւ և լիուլի վայելած է Հաստատութիւնս, այս անգամ իրենց եղբօրորդւոյն Արտաշէս էֆ. Գրիգոր Թօփալեանի ընդ. Ազն. Օր. Սիրարփի Գ. Պէրպէրեանի ամուսնութեան առթիւ բարերեհեցան (75) եօթանասունեհինգ օսմ. ոսկի նուիրել Հիւանդանոցիս։ Զայս ծանուցանելով, Հոգաբարձութիւնս կ'փութայ ի դիմաց համայն պաշտպանեալ մարկիս, իր խորին և սրտագին շնորհակալիքն յայտնել բարեսէր նուիրատուաց, ինչպէս նաև իր խնդակցութիւնն ու շնորհաւորութիւններն նորապսակ ազնիւ ամոլին։ (Կնք. Հոգաբարձութեան)

—Արտաշէս էֆ. Գ. Թօփալեանի ընէ Ազն. Օր. Սիրարփի Գ. Պէրպէրեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի Ազգ. Հիւանդանոցին նուիրած են՝ Վսեմ. Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան 216 ղշ., Կարապետ էֆ. Յ. Պասմաճեան 108, Տէր և Տիկին Սարգիս էֆ. Թաշլաքճեան 216, Յակոբ էֆ. Թօփալեան 216, Յակոբ էֆ. Գավաֆեան 108, Տէր և Տիկին Թագւոր էֆ. Թագւորեան 108, Այրի Տիկին Ազատնի Ս. Տօղրամաճեան 108։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ

ԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՐԾԻՔ ՄԸ ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ. — Ֆրանսացի Բրոֆէսէօր Բօլ Ռէքլիւ, որ նշանաւոր վիրաբոյժ մ'է ի Բարիզ, սա կարծիքն յայտնած է Էտուարտ Թագաւորի հիւանդութեան վրայ։ «Դժուար է որոշ բան մը ըսել այն գործողութեան վրայ որուն ենթարկուեցաւ Անգլիոյ Թագաւորը։ Սակայն հաւանական կ'երեւայ որ Դըրբալըքի խցման պահուն վիճակի ծանրացում մը առաջ եկած է որ Էտուարտ Թագաւորը դարմանող այնքան խոհեմ և զգուշաւոր բժիշկներն հարկ տեսեր են գործողութիւն կատարել։ Ամէն երկրի վիրաբոյժներն համակարծիք են այս գործողութիւնը դուրլ կատարել, այսինքն երբ հաւաքուած Թարախը ներս ծծուի և երբ այդ գործարանին մօտ եղող մասերն անյայտ ըլլան։ Պաղով գործողութեան օգուտները շատ են։ Վիրաբոյժը վստահ է «բամպիւ» (քեօր պաղըրսաք) գտնելու, ինչ որ միշտ չի պատահիր դուրլ գործողութեան տաեն, և յետոյ, գործողութիւնն աւարտելէ ետքը, կարելի է որովայնը գոցել ներքնակողմերը վերակազմելով, ինչ որ հետեւորդ վտանգներուն առաջքը կ'առնէ։ Եթէ Անգլիոյ Թագաւորին վիրաբոյժներն հրաժարած են այս առաւելութիւններէն, ըսել է կ'վախնային սոսկալի ծանրացումէ մը, որուն ամէնէն հաւանականն է սա.— պալարը կրնար իր ներքնակողմերը խզել և Թարախը Թափել փորի ներք նամաշկին մէջ։ Ասոր հետեւանքը կրնայ մահացու մաշկատապ մ'ըլլալ։ Այսուհանդերձ, հինգերորդ կամ վեցերորդ օրը կատարուած գործողութիւնն ընդհանրապէս աւելի կամ նուազ արագ բուժում մը առաջ կ'բերէ։ Սակայն մոռնալու չէ Թագաւորին կազմուածքը։ Էտուարտ Է. գէր է, և գործողութիւնը միշտ վտանգաւոր է գէրերուն համար, մանաւանդ երբ անոնք երիտասարդութեան առաջին շրջանն անցուցած են և ծանր աշխատութեան պաշտօնաւ յոգնած։ Ասկից զատ, եթէ, ինչպէս կ'ըսուի, Էտուարտ Թագաւոր շաքարի ենթակայ է, վիրաբուժական գործողութեան վտանգն աւելի մեծ կ'ըլլայ։»

* * Լէնոլբ և Պէրթիչ Մէրծէլ Ծըլընըլ Թագաւորին հիւանդութեան վրայ երկրորդ յաւելուած մը հրատարակեցին։ Կ'ըսեն Թէ հինգ բժիշկներն ու վիրաբոյժներն համաձայն էին անմիջական գործողութեան վրայ։ Խորհրդակցութիւնն սկսաւ Գչ. առաւօտ ժամ 10ին, և գործողութիւնը կատարուեցաւ կէսօրը կէս ժամ անցած։ Պալարը շատ խոշոր էր։ Մէջը գտնուած նիւթերն հոտած էին։ Լէնօլբ կ'ըսէ.— «Գչ. օր խորհրդակցութեան միջոցին վիրաբոյժները միաձայնութեամբ կարծիք յայտնեցին Թէ վիրաբուժական գործողութեան ո՛ և է յապաղում կրնար վտանգել կեանքը։»

* * Թագաւորն հրամայած է կարելի եղածին չափ մեղմացնել իր հիւանդութեան պատճառած յուսախաբութիւնը, և ժողովուրդն ուրախ պահել։ Այս նպատակաւ էր որ հրատարակել տուաւ Թագադրութեան առթիւ տուած պատուանշաններուն ցանկը։ Թագուհին չի բաժնուիր Թագաւորին քովէն։ Թագաւորն ընդունեց իր բոլոր զաւակներուն այցելութիւնը։ Գահաժառանգ Կալլէսի իշխանը, Լուիզա իշխանուհին (Տիւքի Ֆիֆի), Վիքթորիա իշխանուհին և Դանիոյ Շարլ իշխանուհին ամենքն ալ եկան ողջունել իրենց հայրը։

* * Թայմզ կ'ըսէ.—«Թէև անկարելի է ստուգութեամբ խօսիլ հիւանդութեան ելքին վրայ, ձեռնհաս մարդիկ կ'յուսան որ, եթէ ցարդ տեսնուած յառաջդիմութիւնը շարունակէ, Թագաւորը պիտի ապաքինի ժամանակին, եւ Թագադրութիւնը կրնայ տեղի ունենալ Օգոս.ին։ Սակայն կրնայ պատահիլ որ արարողութիւնն յետաձգուի ամառնային արձակուրդին վերջերը, այսինքն Սեպտ.ին կամ Հոկտ.ին։»

* * Պալարը փորին ներսիդին գտնուած ըլլալով, բնականաբար կարելի չէ ըսել այժմէն Թէ հիւանդութիւնն ինչ արդիւնք պիտի ունենայ։ Վերջին լուրերուն նայելով, ապաքինումը դժուար կ'կատարուի։

* * Եչ. օր Լոնտոնի Ս. Պօղոս մայր եկեղեցիին մէջ աղօթք կարդացուեցաւ Թագաւորին բժշկութեան համար։

* * Գահաժառանգ Կալլէսի իշխանն ինք կ'պատասխանէ օտար Վեհապետներուն կողմէ ղրկուած ցաւակցական հեռագիրներուն։

* * Թագաւորին ընդհանուր վիճակը կ'ներէ որ, առանց բարձր կրթելու, կ'նայի ու կ'կարդայ օրուան Թերթերը։

* * Աղեքսանդրա Թագուհին վերջին օրերու այդ տխուր դէպքերուն հանդուրժեց անդրդուելի արիութեամբ որ իրեն յատուկ է։ Թագուհին Էտուարտ Թագաւորին մնարէն չի բաժնուիր։ Երբ Թագուհին մտերիմ բարեկամուհիներէն մին ծանոյց Թէ բժիշկներուն խորհրդակցութենէն վերջ բացարձակապէս անկարելի էր որ Թագադրութիւնը տեղի ունենայ, քանի որ հարկ է վիրաբուժական գործողութիւն ընել, Վեհ. Թագուհին քանի մը վայրկեան լուռ կեցաւ, ապա ըսաւ հանդարտօրէն.— «Արդէն նախզգացում մ'ունէի Թէ այսպէս պիտի ըլլար։» Թագուհին հարցուց յետոյ.— «Թագաւորն ի՞նչպէս տոկաց այս փորձութեան։» Իմանալով որ Թագաւորը չէր վհատած երբեք և կրնայ զինքը տեսնել, ծածկեց իր յուզումը, և միջոցը գտաւ մեղմելու իր ամուսնոյն տառապանքները։

* * Վիրաբուժական գործողութիւնը կատարեց իր ձեռքով Սըր Ֆրետերիք Դրիվզ, իսկ անզգայացուցիչ դեղը մատակարարեց և բաղկերակը բռնեց Տր. Ֆրետերիք Հիւուիդ։ Ն. Վեհափառութիւն, գործողութենէն վերջ, շատ դիւրաւ գտաւ ինքզինք։ Երատանին քովէն ձեղքեցին, դէպ ի վեր շորս ինչէզ։ Խցուած մասը կտրել հանելէ վերջ, խողովակ մը դրին որպէս զի աղիքը կարենայ իր բնական պաշտօնը կատարել։ Վիրաբուժութեան մէջ այս գործողութիւն շատ վտանգաւոր կ'համարուի հակառակ արդի գիտութեան յառաջդիմութեան։

* * Լոնտոնի Թատրոնին տնօրէնութիւնը կառավարութեան հետ պիտի տայ 20,000 սթերլին։ Ինչպէս յայտնի է, այդ Թատրոնին մէջ տեղի պիտի ունենար շքեղ ներկայացում մը ի պատիւ Թագադրութեան։ Մէկ օթեակին գինն էր 150 սթերլին, իսկ գետնայարկի մէն մի նստարանի գինն էր 20 սթերլին։ 500 նստարան կար։ Ռուսիոյ գահաժառանգ իշխանը, և ուրիշ քանի մը երևելի իշխաններ քանի մը օր ալ Լոնտոն պիտի մնան Թագաւորին յայտնած փափաքին վրայ։

ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ.— Առաջին բժշկական տեղեկագիրը ստորագրած էին Ն. Վեհափառութեան հինգ վիրաբոյժներն ու բժիշկները, Լորտ Լիստըր, Սըր Թօմաս Սմիթ, Սըր Ֆրէնսիզ Հ. Լէյքինկ, Սըր Թօմաս Պարլօ, և Սըր Ֆրետերիք Դրիվզ։ Լորտ Լիստըր, որ 1901էն ի վեր Թագաւորին վիրաբոյժն է, աշխարհածանօթ է՝ վիրաբուժութեան մէջ ապանեխական դարմանումը գտնելուն համար։ Ծնած 1827ին, 1856ին օգնական վիրաբոյժ անուանուեցաւ Էտինպուրկի արքայական դարմանատան մէջ, վիրաբուժութեան ուսուցիչ ի Կլասքօ 1860էն 1869, և ուսուցիչ առմանձօք (Քլինիք) վիրաբուժութեան Էտինպուրկ 1869-77, և Լոնտոնի Քինկ'ս Քօլէճին մէջ 1877էն 1893։ 1883ին Պառոնէ (Սըր) անուանուեցաւ իր գիտական խուզարկութեանց և գիւտերուն համար, և պատուակալ վիրաբոյժ ընտրուեցաւ հանգուցեալ Վիքթորիա Թագուհւոյն 1900ին։ Լորտութեան բարձրացած էր 1897ին, և առաջին բժիշկ անդամն է Լորտերու ժողովին։ Լորտ Լիստըր ունի նաև բազում ակադեմական տիտղոսներ, անգլիական և օտար համալսարաններուն կողմէ տրուած իրեն։

—Սըր Ֆրետերիք Դրիվզ, որ վիրաբուժական գործողութիւնը կատարեց Թագաւորին վրայ, Անգլիոյ մէջ օրուան գլխաւոր գործնական վիրաբոյժն է։ Ծնած է 1853ին։ 1881էն 1886 մարդակազմութեան ուսուցիչ և ապա ախտաբանութեան ուսուցիչ եղաւ Վիրաբուժական Քոլէճին մէջ, և 1891էն 1896 վիրաբուժական քննիչ ի Քէնպրիճ։ Երբ հարաւ—ափրիկեան պատերազմը ծագեցաւ, խորհրդատու վիրաբոյժ նշանակուեցաւ հարաւ—ափրիկեան անգլիական բանակին մէջ, և կ'գտնուէր Սըր Րըտվըրզ Պուլըրի բանակին հետ ի Նադալ։ Սըր Ֆրետերիք, որ իր ազնուականութեան տիտղոսը (Սըր) 1901ին ընդունեց, քանի մը տարիէ ի վեր վիրաբոյժ էր Կալլէսի իշխանին, և պատուակալ վիրաբոյժ Թագաւորին՝ 1901էն ի վեր։ Հեղինակ է բազում երկասիրութեանց մարդակազմութեան և վիրաբուժութեան վրայ, և մասնագէտ է աղեաց վիրաբուժութեան։

—Սըր Թօմաս Սմիթ, որ ծնած է 1833ին, Թագաւորին պատուակալ վիրաբոյժներէն մին է։ 1897ին ի վարձ իր գիտական խուզարկութեանց «Սըր» մականունն առաւ։ Վեց տարի արտասովոր վիրաբոյժ էր Վիքթորիա Թագուհիին։

—Սըր Թօմաս Պարլօ որ արտասովոր բժիշկ էր հանգուցեալ Թագուհիին, և հիմակ ալ Թագաւորին տան բժիշկներէն է, առ մանձօք բժշկութեան ուսուցիչ է։ Անցեալ տարի Պառոնէ եղաւ։ Սըր Թօմաս 57 տարեկան է։

—Սըր Ֆրէնսիզ Հ. Լէյքինկ ծնած է 1843ին, և իր բժշկական ուսումն ըրաւ ի Հայտէլպէրկ (Գերմանիա)։ Դեղագործ վիրաբոյժ էր հանգուցեալ Թագուհիին տան։ 1893ին ստացաւ Սըր պատուանունը։ Սըր Ֆրէնսիզ խնամեց Թագաւորը (այն ատեն Կալլէսի իշխան) 1898ին, և քիչ ետքը Դանիա կանչուեցաւ դարմանելու հանգուցեալ Լուիզա Թագուհին։ Նոյն տարին ստացաւ «Սըր» պատուանունը, և արքայական տան դեղավաճառն է։

ԿԱԹՈԼԻԿ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՒ ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐ.— Լոնտոնի կարդինալ արքեպիսկոպոս Վօն հետեւեալ նամակն ուղղեց իր կղերին.— «Աստուծոյ մատն երեւցաւ ազգային խրախճանութեանց մէջտեղ, նախորդ իրիկունն այն օրուան որ կ'խոստանար ըլլալ ամէնէն հիանալի հանդէսներէն մին անգլիական պատմութեան մէջ։ Այսու Աստուած առինքն կոչեց ամէն մարդոց մտածումները։ Թագաւորին կեանքը վտանգի մէջ է։ Վտանգը մօտալուտ ըլլալով, Թո՛ղ անմիջապէս դիմենք աստուածային ողորմութեան, և հրապարակային աղօթքով խնդրենք Ն. Վեհափառութեան բուժումը։ Այս նպատակաւ, այս շրջաբերականին ընդունուելէն անմիջապէս վերջ, Վարդարանը Թո՛ղ արտասանուի հրապարակաւ մեր Թեմին ամէն եկեղեցիին մէջ։ Պապական պատուիրակէն իմացայ Թէ Սուրբ Հայրը (Պապը) սրտագին կ'րաղձայ Թագաւորին կենաց պահպանութեան, և ի սրտէ կ'փափաքի որ հաւատացելոց աղօթքն ընծայուի առ Աստուած ի բուժումն իրենց վեհապետին։»

ՆՈՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ ԱՆԳԼԻՈՅ.— Էտուարտ Թագաւոր իր Թագադրութեան առթիւ հաստատեց նոր կարգ մը, «Վաստ Արժանեաց» անուամբ, եւ հրամայեց որ յատուկ շքադրամ մ'ալ տրուի Անգլիոյ բոլոր քաղաքապետներուն՝ Թագադրութեան առթիւ։ Էտուարտ Թագաւորին Վաստ Արժանեաց կարգը բրուսիական համանուն կարգին կ'համապատասխանէ։ Շատ քիչերու միայն պիտի տրուի այն։ Օտարներու ալ պիտի կարենայ տրուիլ։

ԳԵՐՄԱՆՔ ԵՒ ԷՏՈՒԱՐՏ Է.—Գերմանիոյ մէջ մանաւանդ մեծ սրտայուզութիւն պատճառած է Անգլիոյ Թագաւորին հիւանդութեան լուրը։ Պերլինի մէջ ուրիշ բանի վրայ չեն խօսիր։

ԵՐԿՈՔԻՆ ԿԱՅՍԵՐՔ.—Պերլինի Թերթերը Տրէզտէնէն առնելով կ'գրեն Թէ Սաքսոնիոյ Թագաւորին յուղարկաւորութեան առթիւ գիտուեր է որ Ֆրանց Եոզէֆ Կայսրն և Վիլհէլմ Բ. կայսրը ժտերմական արտայայտութիւններ չեն ըրեր իրարու։ Հազիւ քանի մը խօսք փոխանակեր են, այցելութիւններ ալ չեն փոխանակեր։ Վիլհէլմ Կայսրն ա՛նպէս կարգադրեր է որ եկեղեցական պաշտամունքէն քանի մը վայրկեան առաջ միայն Տրէզտէն հասնի, և պաշտամունքէն անմիջապէս վերջ ալ մեկնեցաւ։

ՄԷՆԱՄԱՐՏՆ ԹԵՍԱԼԻԱ.—Հարցաքննիչ դատաւորը դատական գործոց նախարարէն արտօնութիւն խնդրեց դատի քաշելու արտաքին գործոց նախարար Մ. Բրինէտդին և երեսփոխան Մ. Ֆրանքէտդին որք մենամարտած էին։ Նախարարն այս խնդիրը պիտի ներկայացնէ Երեսփ. Ժողովին, բայց կ'ըսուի Թէ վարչապետ Մ. Ծանարտէլլի կ'ուզէ գործը խեղդել։ Արդէն երեսփոխանք ոմանք հարցապնդում պիտի ընեն Թէ ինչո՛ւ ցարդ դատի չեն քաշուիր արտաքին գործոց նախարարն ու երեսփոխանը, քանի որ իտալական օրէնքը մենամարտն արգիլած է։

ՖՐԱՆՍԱ.— Ռուս օրաթերթերուն մեծագոյն մասը կ'քննադատէ ֆրանսական բանակին մէջ երկամեայ զինուորական ծառայութեան ծրագիրը։ Կ'յուսան Թէ ֆրանսական կառավարութիւնը խնդիրը պիտի ուսումնասիրէ ամէն կերպով, այսպիսի առաջարկութիւն մ'ընդունելէ առաջ։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, Յունիս 28.— Առաւօտեան ժամ 10.45ին հրատարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէ Թէ Թագաւորն հանգիստ անցուց գիշերը, և իր առողջութիւն կ'շարունակէ բարւոքիլ։ Բժիշկներն հետեւեալ կերպով կ'խօսին.— «Ուրախ ենք որ կրնանք յայտարարել Թէ առ այժմ անմիջական վտանգէ զերծ կ'նկատենք Թագաւորը։ Իր ընդհանուր վիճակ գոհացուցիչ է։ Սակայն, վիրաբուժական գործողութեան հետեւանօք պատճառած վէրքը տակաւին յարատեւ խնամքի կ'կարօտի, և եթէ Թագաւորին վիճակը ինչ ինչ մտահոգութիւններու առիթ կուտայ, ասոնց պատճառն է վէրքին ապիացման ընթացքը։ Ամէնէն նպաստաւոր պայմաններուն մէջ իսկ, Թագաւորին ապաքինումը ժամանակի կ'կարօտի։ Կէս օրէ վերջ ժամ 2ի բժշկական տեղեկագիրը պիտի չհրատարակուի առայժմ։»

—Իրիկուան ժամ 6ի տեղեկագրին համաձայն, Էտուարտ Թագաւոր շատ հանգիստ անցուց ցերեկը։ Իր վիճակ յոյժ գոհացուցիչ յառաջդիմութիւն կ'ընէ։ Իրիկուան ժամ 11ի տեղեկագիրը կ'ըսէ Թէ ընդհանուր այժմ տեղն է։ Սակայն վէրքն անհանգիստ կ'ընէ զայն ատեն ատեն։

—Թագաւորին վիճակը գոհացուցիչ է։ Իր երախտագիտութիւնն յայտնել տուաւ օտար իշխաններուն, իր առողջութեան մասին անոնց հոգածութեան համար։ Երկու նամակ ստորագրեց։

—Այս իրիկուն հրատարակուած վերջին տեղեկագիրը կ'ըսէ Թէ Էտուարտ Թագաւոր առ այժմ անմիջական վտանգն անցուցած է։ Ընդհանուր վիճակն ալ կարելի եղածին չափ գոհացուցիչ է, բայց կատարեալ ապաքինումը շատ ժամանակի կ'կարօտի։

—Կէս օրէ վերջ խուռն ամբոխ մը համակրութեան ցոյց մ'ըրաւ Պըքինկէմ պալատին մօտ, ուր կ'գտնուի Թագաւորը։

ՍՈՖԻԱ.—Սև լերան իշխանն Հոկտ. ամսուն պիտի այցելէ Պուլկարիոյ իշխանին։

ԲԱՐԻԶ.—Մ. Լուպէ այսօր ընդունեց Պուլկարիոյ Ֆերտինանտ իշխանը։

ՎԻԵՆՆԱ.—Աւստրիական կառավարութիւնը մաքսատուններ հաստատեց մաճարական սահմանագլխին վրայ։ Ասկէց կ'հետեւի ընդհանրապէս Թէ Աւստրիա կ'պատրաստուի աւեւտրական խզման մը Մաճառստանի հետ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Երրեակ Զինակցութեան նորոգման վերաբերեալ պայմանագրութիւնն ստորագրուեցաւ այսօր։ (Ըստ ուրիշ հեռագրի, «նորոգուեր է։»)

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՅՍՐՆ ԵՒ ՔՐԷՖԷԼՏԻ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ.—Պերլինի Թերթերը կը պատմեն Թէ Գերման կայսրը, վերջերս ի Քրէֆէլտ իր այցելութեան առթիւ, շատ գոհ մնացեր է տեսած յառաջդիմութենէն, և մեկնելու պահուն շնորհակալութիւն յայտներ է պատուակալ օրիորդներուն։ Շնորհաւորեր է նաև զանոնք իրենց գեղեցիկ զգեստներուն համար, յիշեցուցեր է Թէ Քրէֆէլտցիք արդէն գեղագէտ կ'ըլլան և հարցուցեր է Թէ զինուորականներն յաճախ իրենց հետ կ'պարե՞ն։ Երբ աղջիկները պատասխանեցին Թէ Քրէֆէլտ զինուորական չունի, կայսրը խնդաց և ըսաւ.— «Ուրեմն քանի մը հատ ղրկեմ ձեզի»։ Եւ մեկնելու ատեն, ըսաւ.— «Խոստումս պիտի պահեմ։» Երկրորդ օրը, Քրէֆէլտի քաղաքապետն հետեւեալ հեռագիրն ընդունեց 7րդ զօրաբանակին հրամանատար զօրավար ֆօն Պիւլինկէ.— «Հրամանաւ Վեհափառ կայսեր և Թագաւորին, Քրէֆէլտ այսուհետեւ պահակազօրք պիտի ունենայ։ Կ'խնդրեմ որ տեղ պատրաստէք Հուսարներու զօրագունդի մը համար։»

ԱՀԱՒՈՐ ԱՂԷՏՔ.—Ինչպէս հեռագիրն համառօտիւ ծանոյց, չինական Բայչի յածանաւ պայթման մը ընկղմեցաւ Եանկցէի վրայ, Նանքինի մօտ։ Պայթումը տեղի ունեցաւ զրահաւորին վառօդարանին մէջ, և զրահաւորն ընկղմեցաւ երեսուն երկվայրկեանի մէջ։ Ցածանաւին մէջ գտնուողներէն երկու հոգի միայն ազատուեցան։ 150 սպայ և զինուոր կորան։ Բայչի 14 տարուան մարտանաւ մ'էր, Ֆուչէուի մէջ շինուած 1888ին։ Ջրահապատ յածանաւ մ'էր, 2500 Թոնօ տարողութեամբ, ունէր 3 խոշոր և 7 Քրուբի փոքր Թնդանօթ, և Թորփիլարձակ խողովակներ ալ ունէր։

400,000 ՖՐ. ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԻ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Բարիզի հարցաքննիչ դատաւորներէն Մ. Պառայի յանձնուեցաւ արժէթուղթի գողութեան կարեւոր գործի մը քննութիւնը։ Զորս հոգի, Լօռան, Տիւբիւի, Ազէմա և Պ..., յաջողեցան 400,000 ֆր.ի արժէթուղթ գողնալ։ Ազէմա փախած է, բայց Լօռան և Տիւբիւի ձերբակալուած են։ Զարագործները դէմ առ դէմ հանուեցան իրենց զոհերէն միոյն հետ, որ յանցաւորները չճանչցաւ, վասն զի երեսնին տեսած չէր, բայց ընդհակառակն հաստատեց որ ամբաստանեալներուն քով գտնուած արժէթուղթերուն մէկ մասն իրեն կ'վերաբերի։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐ

ԼՈՆՏՈՆ, Յունիս 29.—Այս առաւօտեան տեղեկագիրը կ'ըսէ Թէ Թագաւորն հանգիստ գիշեր մ'անցուց։ Ինքզինք աւելի զօրաւոր կ'զգայ հակառակ վէրքին պատճառած անհանգստութեանց։ Իր առողջութեան գոհացուցիչ յառաջդիմութիւնը վրդովող բան մը չէ պատահած։ Միջօրէէն ետքն հրատարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէ Թէ Թագաւորին առողջութիւնը գոհացուցիչ է ամէն կերպով։ Ատեն ատեն զգացած անհանգստութիւնը՝ վէրքին պատճառաւ՝ կ'պակսի։ Թագուհին եւ արքայական գերդաստանին անդամները ներկայ գտնուեցան Մարլպորոյի մատրան մէջ կատարուած կրօնական պաշտամունքին։ Ժողովուրդն յարգանօք ողջունեց Թագուհին։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, Յնս. 29.—Զարն երէկ այցելեց Քրոնշդատի Նաւահանգիստը գտնուող Տուկէյ-Դուէն ֆրանսական դպրոց մարտանաւը։

ՍՈՖԻԱ, Յնս. 29.—Աւսարիկ գլխաւոր կէտերը պուլկարական 5 % տոկոսաբեր փոխառութեան որ երաշխաւորուած է ծխախոտի տուրքով.—1. Անուանական դրամագլուխ՝ 106 միլիոն ֆր. (ոսկեդրամ)։ 2.—Իրական դրամագլուխ՝ 86 միլիոն 390,000 ֆր.։ Հրապարակ հանման գինն է 81 1/2 %։ 3.— Փոխատու պանքաներն են ռուս Պետական Պանքան, Պանք տը Բառի է տէ Բէի Պա։ 4.—Գլխամասի վճարումները պիտի աւարտին 50 տարուան մէջ վիճակահանութեանց միջոցաւ։ 5.—Փոխառութեան նպատակն է Պուլկար երերուն պարտքը Քօնսոլիտի վերածել։ 6.—Փոխառութիւնն երաշխաւորուած է ծխախոտի պանտրօլի, և Տէբէ-Ճէբէ կոչուած ծխախոտի տուրքին հասոյթներով։ 7.—Ցիչեալ փոխատու պանքաներուն պատուիրակը 1902 Սեպտ. 1/14էն սկսեալ կ'ստանձնէ ծխախոտի պանտրօլին մատակարարութիւնը, Սոֆիա հաստատուելով։

Այս պայմանագրութիւն Սոպրանիէէն պիտի վաւերացուի մինչև 1902 Յուլիս 7/20։ Ելմտական նախարար Մ. Սարաֆով այս ծրագիրը մատուցանելով Երեսփ. Ժողովին, յայտարարեց Թէ պուլկարական երերուն պարտքն այժմ իբր 86 1/2 միլիոն ֆր.ի կ'հասնի։

ՆԱՍԻՕՆԱԼԻ ԵՒ ՖՈՒՌՆԻԷԻ

ԼՈՆՏՈՆ, Յունիս 29.—Ժամ 6ի տեղեկագիրը կ'ըսէ Թէ Թագաւորին ընդհանուր վիճակը գոհացուցիչ կ'մնայ։ Տաքութիւնը կանոնաւոր է։ Սակայն, Թագաւորին վէրքը ատեն ատեն սաստիկ կ'ցաւի, ապիացումը շատ դանդաղ կերպով կ'ըլլայ։

—(Առաւօտեան ժամ 1).— Դիշերուան ժամ 11ի տեղեկագիրը կ'ըսէ Թէ Թագաւորը կրցաւ քանի մը ժամ քնանալ։ Վէրքին պատճառած ցաւին սաստկութիւնը իջած է, և ընդհանուր վիճակը կ'շարունակէ գոհացուցիչ ըլլալ։

—Քէրզառնէն կ'հեռագրեն Թէ մեծ հրդեհ մը ծագելով բազմաթիւ շէնքեր այրեր են։

—Կալլէսի իշխանը ներկայ պիտի գտնուի գաղթային զօրքերու զօրահանդէսին։

ՊՐՈՒՍԷԼ.— Ֆրանսական, հոլանտական, և պելժ սեղանաւորներու ընկերութիւն մը որոշեց Բարելյսայ մէջ հիմնել միջազգային դրամատուն մը 125 միլիոն ֆր. դրամագլխով։

ՎԻԵՆՆԱ.— Բարիզի և Վիեննայի Օլոմպիքի Բլիւսներուն կազմակերպած մեծ արշաւը Վիեննայի ու Բարիզի միջև այսօր աւարտեցաւ։ Զորս հանգրուաններ կային, Բարիզ—Պէլֆօռ (408 քիլոմէտր), Պէլֆօռ—Պրէժան (312 քիլոմէտր), Պրէժան—Սալցպուրկ (337 քիլոմէտր) և Սալցպուրկ—Վիեննա (335 քիլոմէտր)։ Ընդ ամենն 1392 քիլոմէտր։ Զուիցերիոյ և Աւստրիոյ ճամբաներն անձրեւէն աւրուած ըլլալով, շատ գէշ էին։ Ալցպուրկի ճամբան մանաւանդ ահագին դժուարութիւններ յարոյց։ Լերան գագաթները դեռ ձիւնով ծածկուած էին։ Մեքենայի քանի մը արկածներ պատահեցան։ 172 մրցողք Եչ. ժամ 4ին մեկնած էին Բարիզէն։ Առաջին հասնողն եղաւ ի Վիեննա Ռընօ, երկրորդը Զարովաքի, երրորդը՝ Մօրիս Ֆարման։ Խուռն բազմութիւն մը ջերմագին ցոյցեր ըրաւ ի պատիւ յաղթողներուն։

ԲԱՐԻԶ, Յնս. 29.—Զրոյց կ'պտտի Թէ Էտուարտ Թագաւորին վիճակը ծանրացած է յանկարծ։

—Բերլինէն կ'հեռագրեն Թէ քոլէրա ծագած է նոյն քաղաքին բնիկներուն մէջ։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

ՓԱԿՈՒՄ		
Օսմ. Թռն. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	28 39
Ամէնէն բարձր գին	»	28 39½
Ամէնէն վար գին	»	28 36½
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	113 —
Ամէնէն բարձր գին	»	113 —
Ամէնէն վար գին	»	112 75
Թրամուայ	»	151 —
Ամէնէն բարձր գին	»	151 —
ԲԱՑՈՒՄ Յնս. 17/30		
Օսմ. Թռն. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	28 38
» » » » ժամ 5ին		28 38½
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	112 75
» » ժամ 5ին		112 75
Թրամուայ	ֆր.	151 —
Թրամուէյ բաժնեթ.	ղշ.	540 —
» պարտաթ.	ֆր.	490 —
Տէրքոսի Ջուրի Ընկ.	»	261 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	494 —
Եգիպտ. Քրէտի Ֆոնս.	»	265 —
Անատօլուի Երկթ. պրտթ.	»	425 —
» բժնթ.	Ա. Ո.	10 70
Ռէժիի բաժնեթուղթ	Լ. Օ.	— —
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	»	3 45
ՍԹԻԼԱՆՑ		
Քօնսոլիտէ մէկ օրուան	Օ. Ո.	— 85
» ութ օրուան	»	2 40
Ռումէլիի Երկթղ. »	ֆր.	1 50
ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՈՅ		
20 ֆրանքնոց	ղշ.	87 27
Անգլիական ոսկի	»	110 07
Բօլ Էմբէրիալ	»	90 —
Մէճիտիէ արծաթ	»	108 05
Քրիմիգ	»	51 06
Մէթալիք	»	102 —
Ռուսլ Թղթադրամ	»	8 57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ԼՈՆՏՈՆ, Յունիս 28

Դորսան գոց է։

ԲԱՐԻԶ, Յունիս 28

Օսմ. Թռն. Սէրի Դ.	բաց.	Ա.Ո.	26 65
Օսմ. Թռն. Սէրի Դ.	գոց.	»	26 65
» » » Գ.		»	28 60
Օսմ. Կայս Պանքա		ֆր.	570 —
Ռումէլիի Երկաթուղի		»	113 25
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		»	101 60
Թաշէտի Լիօնէ		»	1055 —
Պանք տը Բառի		»	1054 —
Սպանիական արտաքին		»	81 75
Իտալական Ռանթ		»	103 42
Թրամուայ		»	153 50
Ջէք Լոնտոնի վրայ		»	25 170
Դրամազեղչ Ֆրանս. Պանքայի			3 —

ՊԵՐԼԻՆ, Յունիս 28

Անատօլուի Երկաթուղի	»	102 20
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	111 50
Օսմ. Թռն. Սէրի Դ.		26 15
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 320
Դրամազեղչ		3 —

ՎԻԵՆՆԱ, Յունիս 28

Փոխան. Բարիզի վրայ	քուրօն	95 30
» Լոնտոնի վրայ	»	240 —
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	107 50
Օսմ. Ռէժի	»	293 —
Դրամազեղչ		3 1/2

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐ

Նորահնար Դպիր Տօմարակալութեան

Դիւրին, յստակ և ճշգրիտ

Հաշուակալութեան այս նոր դրութիւնը կրկնատոմարի հիմերուն վրայ հաստատուած, երկարաւ փորձերով պսակուած, ամսական փորձակշիռ, տարեկան հաշուեկշիռ, տոկոսաւոր և անտոկոս ընթացիկ հաշիւներն հանելու և ամէն գործառնութեանց անհամեմատ դիւրութիւններ ընծայելով հանդերձ ժամանակի և աշխատութեան աններեւակայելի խնայում մը կ'պարունակէ իր մէջ. այնպէս որ ամբողջ ամսուան մը աշխատութիւնը կարելի կ'ըլլայ Մէկ ժամէն միայն աւարտել։

Այս նորագիւտ մեթոդը վստահաբար կ'յանձնարարուի Սեղանաւոր, Վաճառական, Գործապետ, Հաշուակալ—Դրագիր դասակարգերուն, մէկ խօսքով ամէն անոնց որք հաշիւ ունենալու կամ բռնելու հարկին մէջ են։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐԸ 3-4 դասով միայն կարելի է սովրիլ, որու փոխարէն պէտք

փոփոխել միայն Մէկ լիրա ամ. ։ Պէտք եղած բացատրութիւնք յէտ կը տրուին ։

Դիմել, ամէն օր մինչև կէս օր, Աւետր. Վարժարան. Բանկալթի, Հարպիյէ աջքիւրին դէմ ։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐԻ Հեղինակ—ուսուցիչն անձամբ կ'երթայ ամէն անոնց որք դիւրութիւն չունին վարժարան գալու ։ Այս պարագային մէջ իւրաքանչիւր այցելութեան համար մէկ մեճիտ պիտի վճարուի իբր ճամբու ծախք ։

ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐԻ մասին գաւառներէն մեզ եղած հարցերուն համաձայնաբար կ'պատասխանենք, եթէ նամակին մէջ դրոշմաթուղթ մը ծրարելու յօժարած ըլլան ։

Դասերն ինչպէս և թղթակցութիւնները կրնան ըլլալ Հայ. Օսմ. և Ֆրանսերէն ։ Պարապ յոգնութիւն չի պատճառելու համար ըսենք նաև թէ ԲԱԳՐԱՏՈՄԱՐՆ արդէն կրնատամարի դրութիւնը գիտցողներուն կ'վերաբերի ։

Տամարակալութիւն սովրել փափաքողք մեր կիրակնօրեայ գասերուն կրնան հետևիլ, որոնց վերաբերումը պիտի յայտարարենք ընդհուպ ։

Հիմնադիր Տնօրէն
Աւետրական և Լեզուագիտական վարժարանաց Բանկալթիի
30—26 ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՓԱՂԹԱԲԵՐՔ.—Շաքար.—Ծախուեցին 8,520 պարկ Դրիէսթէ, 696 պարկ ռուսական, 1,100 պարկ փոշի, և. — սնտուկ Թէյի շաքար. Ծախուեցան 8,400 պարկ Դրիէսդէ և 1,050 պարկ ռուսական. աւստրիականը 64 ղրուշի, ռուսականը 62 ղրշ.ի, Թէյի շաքարին 2 սնտուկը 167 ղրշ.ի ։

Խահուէ.—Ծախուեցաւ 250 պարկ և վաճառուեցաւ 250 պարկ ։ Գիներն ամուր կ'րռնուին, 630—680 ։

Բրինձ.—Ծախուեցաւ 100 և վաճառուեցաւ 80 պարկ բրինձ ։ Ռանկունի 700, Եգիպտական 1700 պարկ ։ Գիներն են, եգիպտական 75—77, Ռանկունի 110 ղուրուշ, Ռիզօնի 41-42 ֆր., Ճաբոնի 160—165 ղշ ։

Սիպերիական կարագ.—Վաճառումները կ'շարունակեն ։ Գիները բարձրացան. Թականրօգի տեսակները 12½—13 ղշ.ի, և Բեզերսպուրկի տեսակները 13¼—13½ ղրշ. ։

Մոմ. — Ծախուեցաւ 1200 սնտուկ Ֆօլլանդէ և 1600 սնտուկ Սէլէսդ. վաճառուեցաւ 180 սնտուկ Ֆօլանդէ 58—58⅕ ղշ.ի, և 60 սնտուկ Սէլէսդ 57—58 ղշ ։

Քարիւղ.— Թրանզիթի վրայ բանուկ գործ կայ, սնտուկը 17 ղշ., մթերանոցէն յանձնելի ։

ՄԵՏԱՂ.— Երկաթ.— Շաբթուս վաճառումներն 100 թոնօ են, որոց 80ը գաւառ ղրկուեցան ։ Բանի մը տեսակներուն գիները բարձրացան ։

Անագ.— Ծախուեցաւ և վաճառուեցաւ 30 տակառ, 960 ղրշ.ի կէնդինարը ։

Պղինձ.—Լոնտոնի մէջ Բիլի 54.7.6 անգլ. Բեսթ 58.10 Պէսդ Սէլէքթիտ 58.10 անգլ. ոսկի ։

Թիթեղ.—Գինը բարձրացաւ ։

Ցինքօ.— Հրապարակին հանդարտ է ։ Մետաղի միւս տեսակներուն վրայ նշանակութեան արժանի գործ չեղաւ ։ Ծամ. ամէն 100 ղշ.էն

Երկաթ ձող, պղիմ.	կէնդինր.	49—50
» » չուէտ.	»	79—80
» շրջանակ,	»	53—54
» թիթեղ (սաճ) 2/4	»	56—57
» » 5/10	»	64—65
» 12/14	»	69—70
» կլոր	»	96—97
Գամ	տակառը	88—89
Անագ	կէնդինր.	900 950
Թիթեղ (Թէնէքէ) 2	սնտուկը	158 —
Պղինձ		13.—73
Ցինքօ 100 օխան		9038

ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԻՒԹԵՐ.—Մետաքս.— Հրապարակը բանուկ է. գրէթէ պատրաստ ապրանք չկայ ։ Մանարաններուն մեծ մասն արդէն գոցուած են ։ Մարսիլիոյ մէջ խոզակի խնդրանք կայ, հաստատ գիներով ։ Լոնտոնի մէջ գործերն աւելի ոգևորուած են, հաստատ գիներով ։ Լիոնի մէջ Պրուսայի և Պաղտատի խամ մետաքսին (կրէժ) գինն է 42-44 ֆր. Սուրիա 43—45. Պրուսայի կրկնոլոր մետաքս (Օրկանսէն) 46, Սուրիա —50 ։ Մակտոզակ, քիլոն — ղրշ. Զոյգ » » 24—25 ղրշ. Սպիտակ և դեղին Պաղտատ 43—47 ղշ. Խամ մետաքս Պրուսայի 215 ղրշ. ։

Թորգ.—Շաբթուս մաքսատան մէջ և դուրսը գործառնութիւնք 7000 ոսկի եղան ։ Քիրման սէճ' և Խորասան խալի կ'փնտռուին ։ Կեսարիոյ մետաքս սէճ'ներուն վրայ ընթացիկ գործեր եղան, հատը 5¾—6½ ոսկի ։

Մորթ.—Շաբթուս հրապարակը չատ հանդարտ էր ։ Այծի և ուլի մորթերն սպառած են ։ Գառնուկի մորթերուն եղանակն սկսաւ. լաւ գործ կ'ըլլայ ։ Ճագարի մորթին գինն է, 100 հատը 229—232 ղրուշ ։ Տեղական խաղախորդարանաց համար եղան մորթերուն վրայ գնումները թուլցան, կ'կարծուի թէ գինները պիտի իյնան ։ Գոմէշի մորթ, չոր, օխան 5 ղշ., Կովու և եզան մորթ, օխան 9—9½ ղշ., Այծի մորթ, չոր, հատը 25—26 ղշ ։ Ոչխարի չոր մորթ, օխան 4 ղշ ։

Գազի խէժ (ծէզբէ).—Ծախուեցան 3 պարկ Կեսարիոյ պեղին 17½ ղշ. դեղին Պրուսոյ Նիկոմէ 18¼—18¾ ։ Պաստառ 1250—1300 պարկ ։

Ձէթեր.—Ծախուեցաւ և վաճառուեցաւ չեղաւ. գիներն են Կեսարիա՝ 1¾—2, Ինէ կիւրիւ՝ 2¼, Իսքիլիփ՝ 1¼—2, Զիլէ, Թօգատ Զօրում՝ 1½—1¾ ղշ. օխան ։

Ընկոյզ.—Ընթացիկ գործեր եղան տեղական սպառման համար ։ Գիներն են Ա. տեսակ 54—60 Բ. տեսակ 45—50 փր. օխան ։

Կաղին.—Գիներն ամուր կ'րռնուին. Տրապզոն 93—95 ղրշ. կէնդինարը, Կիրասոն 98—102 ղրշ. կէնդինարը ։

Խաղկաղին.— Վաճառում չեղաւ ։ Իզմիրի մէջ մի քանի գործեր եղան ։ Գիներն են, Իզմիր և այլն 65—70 կէնդինարը. Դարդանէլ, Պանտրմա 35—50 կէնդինարը ։

Զոր Պտուղ.— Մեր հրապարակին վրայ տեղական սպառման համար գործ չեղաւ ։

Մասթիքա.—Գործերն աննշան և գիներն անփոփոխ են, 18—22 ղշ. ըստ տեսակին ։

1902 15/28 Յնս.

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐԲԵՐՈՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼԻՍ, 14 Յնս.

Թէքքէ.—Ծախուեցաւ 50 հակ ընտիր տեսակ 19¼ ղշ.էն, 75 հակ Էսկիշէհիր. 18½ ղշ.էն և 100 հակ սովորական մաքուր տեսակներէն 14½—16 և 17 ղշ.ի, գումար 225 հակ ։ Մանր մասեր վաճառումներու յոյս կայ ։

Աֆիոն.—Գերմանիոյ համար ընտրուող ծախուեցաւ 5 սնտուկ 105—106 ղշ.ի, բայց հրապարակին վրայ ազդեցութիւն չըրաւ ։ Նոր ապրանքէն ալ 1 սնտուկ ծախուեցաւ 90 ղշ.ի ։ Հին ապրանքէն պատրաստ կայ 400 սնտուկ և 15 սնտուկ ալ նոր ապրանք եկաւ ։ Հրապարակն ընդհանրապէս թոյլ է. Եթէ գնող ալ ըլլայ, 90—95 ղշ.ի հաշիւ պիտի ծախուին ։ Իզմիրի մէջ 1600 սնտուկ հին և 200 սնտուկ նոր ապրանք կայ ։ Հիները 62—63 ղշ.ի և նորերը 57 58 ղշ.ի կ'ծախուին ։

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Պոլիս, Մահմուտ-Փաշայի փողոց, Թ. 271

Վաճառատանս մէջ կ'ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մ'ալ ունենալով վաճառատանս, յանձնարարուած անուշներն և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կ'պատրաստուին ։ Վաճառատանս մէջ կ'գտնուի նաև ֆնտղի և ուրիշ տեսակ շաքարներու ճոխ մթերքներ ։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւններ մեծ փութով կ'կատարուին ։ Գիները շատ աժան են ։

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ
Նշանախօսութեան տուփ
Հարսանեկան հրաւիրագիր
Անուանակոչեան չէքերիր
Այցետոմս են. են.
Բոլորովին նոր յեղափոխ ծաղիկներով և ոսկեզօծ և ... փներով
Դիմեցէք

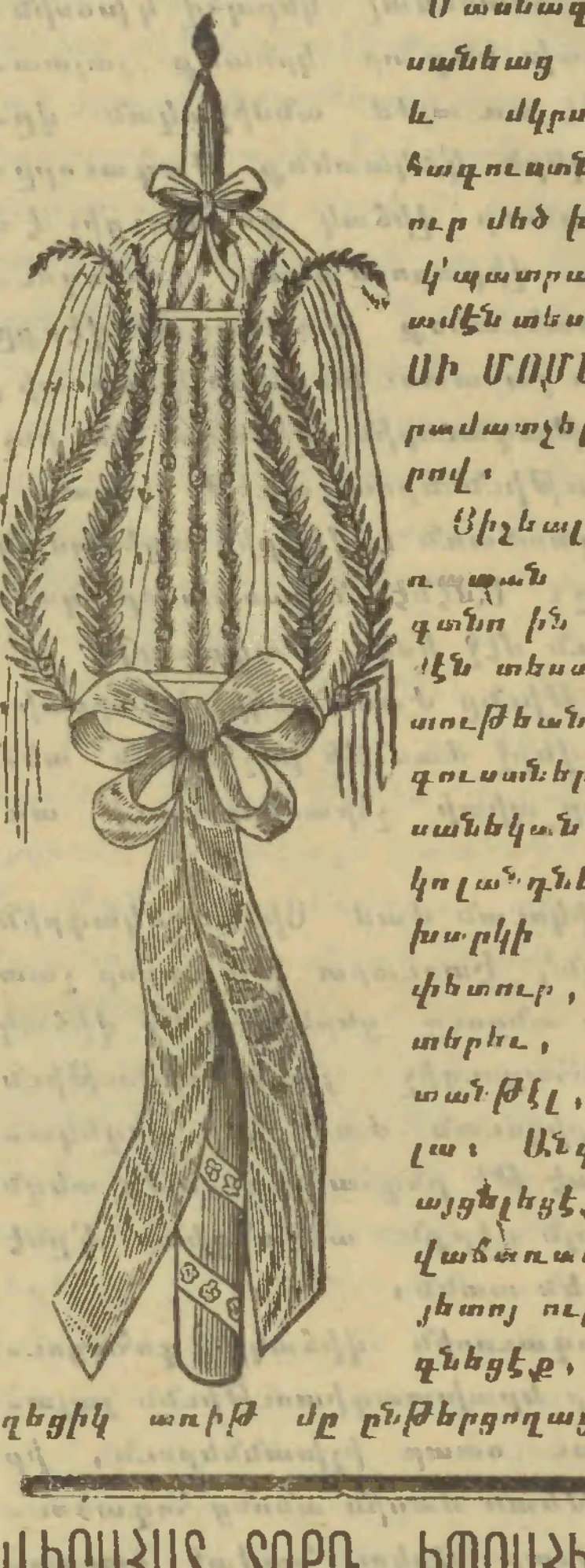
ԵՐՈՒԱՆԴ ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ
ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
41, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՓՈՂՈՑ, 41

Նշանախօսութեան տուփ՝ 100 հատը 15 ղրշ.էն սկսեալ.
Հարսանեկան հրաւիրագիր՝ 100ը 50 ղրշ.էն սկսեալ.
Անուանակոչեան չէքերիր՝ 100ը 15 ղրշ.էն սկսեալ.
Այցետոմս՝ 100ը 10 ղրշ էն սկսեալ.
Նամակաթուղթ՝ ֆրանսական ընտիր թուղթի վրայ՝ 1000ը 45 ղշ.էն սկսեալ.
Պահարանք ֆլա... ընտիր մէջը գունաւոր պահարաններու վրայ՝ 1000ը 45 ղրշ.էն սկսեալ.
Հաշւեցոյց՝ 1000ը 80 ղրշ.էն սկսեալ. են. են. են.

Յանձնարարութիւնները շուտ կ'գործադրուին ։
Գաւառական խնդրանքներու մեծ խնամ կ'տարուի և ամէն ապսպրանք անմիջապէս պատրաստուելով կ'ղրկուի ։
Գրասենեկի պիտոյք,
Դպրոցական առարկաներ,
Գծագրութեան նիւթեր,
Նուէրի յարմար կազմածներ, մատիտներ, թղթապանակ են. են. ։
Ճաշակաւոր, ամուր, ու չափաւոր գիներ.

ԵՐՈՒԱՆԴ ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ
ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
41, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՓՈՂՈՑ, 41

ՆՇԱՆ ՋԱՄԻՋԵԱՆԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Մահմուտ-Փաշա Դամաթօ խանէ թուղ Բէ- 86

Մասնագէտ հարսանեաց մոմերու և մկրտութեան հագուստներու, ուր մեծ խնամքով կ'պատրաստուին ամէն տեսակ ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ գեղարուեստական գիներով ։

Յիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաև ամէն տեսակ մկրտութեան հագուստներ, հարսանեկան քօղքեր, կօլանդներ, գլխարկի ծաղիկ, փետուր, էկրէդ, ժերիւ, պռոտէ, տանթէլ, քորոցներ ։ Անգամ մը այցելեցէք այս վաճառատունը և յետոյ ուրիշ տեղէ գնեցէք, ահա գեղեցիկ առիթ մը ընթերցողաց ։ 43

ՎԻՐԱՀԱՏ ՏՈՔԴ. ԻՊՐԱՀԻՄ ՊԷՅ

Ամէն տեսակ վիրաբուժական հիւանդութիւններ, ինչպէս նաև ջերմախտութիւն, վեներախտ են. քիչ ժամանակի մէջ կ'դարմանէ առանց եռեւան բերելու ։ Ամէն օր ժամ 6էն ետքը կ'գտնուի դեղարանիս վերի սենեակը, և Ուրբ. ու Դշ. օրերն ալ, առաւօտուն, Սկիւտար Սէլիմիէ դեղարանը ։ Առաջին անգամ ձրի ։

Ղալաթիա, Գաբառչէ պահականոցի քով
30—17 ԴԵՂԱԳՈՐԾ ՔՕԶՄԱ

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆԻ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ կողմի Կամուրջին գլուխէն փոխադրուած է Պահճէգաբու, Նիզամիյէ պահականոցին դիմացի գինովաճառին կից 13 թիւ վաճառատունն ուր ըստ առաջնոյն կը շարունակուի դեղագիրներու պատրաստութիւնը, մեծ խնամով, աժան գինով և վստահելի ու պատուաւոր գործառնութեամբ ։ Քիւչիւքեան դեղարանը կ'յանձնէ հետեւեալ բժիշկները՝

Տոքթ. ԱՑՎԱԶԵԱՆ, կիրակիէ զատ ամէն օր ժամը 9—11 (Ը. Թ.)
» ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, կիրակիէ զատ ամէն օր ժամը 7—11 (Ը. Թ.)
» ԱՀՄԵՏ ՊԷՅ, Բշ. Դշ. Շբ. 7—11
» ԹՕՍՕՐԻՏԷՍ, Գշ. Եշ. Շբ. 7—9

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԵՒ ՄԻՍՔՃԵԱՆ

Ծանօթ. —Բերայի Քիւչիւքեան դեղարանը գիշերները մինչեւ ժամը 11 (Ը. Ե.) բաց է ։ 20—16

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐԸ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԿԵԴՐՈՆՆ ՍՏԵՂԻ ԱՄՍՏԵՐՏԱՄ

Դրամագլուխ և պահեստ 7,400,000 Շէնքի, կարասիի, ապրանքի եւն. ապահովագրութեան համար դիմել

ԿՐՕՆՈՒԷԿ, ՏԸՆԼՕՓ և Ընկ.
8, Գօճաման օղլու խան, Պոլիս

ՀԱՒԻՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Գ. ԵՐՄԷՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլիս, Սուլթան-Համամ, Թօփալեան խան

Թօփալեան խանի յիշեալ մեծ վաճառատունը, որ հանդերձեղինաց վաճառատուներուն էն նշանաւորն եղած է, բնաւ իր անունն և տեղը փոխած չէ, և իր տէրը Գ. Երմէնեան վաճառատան գործառնութեանց մէջ ա՛լ աւելի կանոնաւորութիւն մտցուցած է ։

Կ'ծանուցուի յաճախորդներուն թէ Թօփալեան խանի չրջակաները զանազան անուններով և վերջերս բացուած հանդերձեղինաց վաճառատուները Գ. Երմէնեան և Ընկ. վաճառատուներուն հետ ո և է յարաբերութիւն և կապակցութիւն չունին ։ Հետևաբար յաճախորդները կ'հրաւիրուին դիմել Թօփալեան խանի վաճառատունը ։

ՏՔԴ. Պ. ԱՓՐԻԿԵԱՆ
Ի Վիեննա հաստատեալ

Հիւանդներուն խորհուրդներ կուտայ, և կ'առաջնորդէ Եւրոպայի ամէնէն նշանաւոր Մասնագէտներուն քով, զորոնք անձամբ կ'ճանչէ ։ Կ'խօսի, իր մայրենի լեզուէն զատ, Թուրքերէն, Ֆրանսերէն, գերմաներէն և անգլիերէն ։

Հասցէ Dr. P. AFRIKIAN, Wien, 8 Dorotheergasse, III stock. 50—7

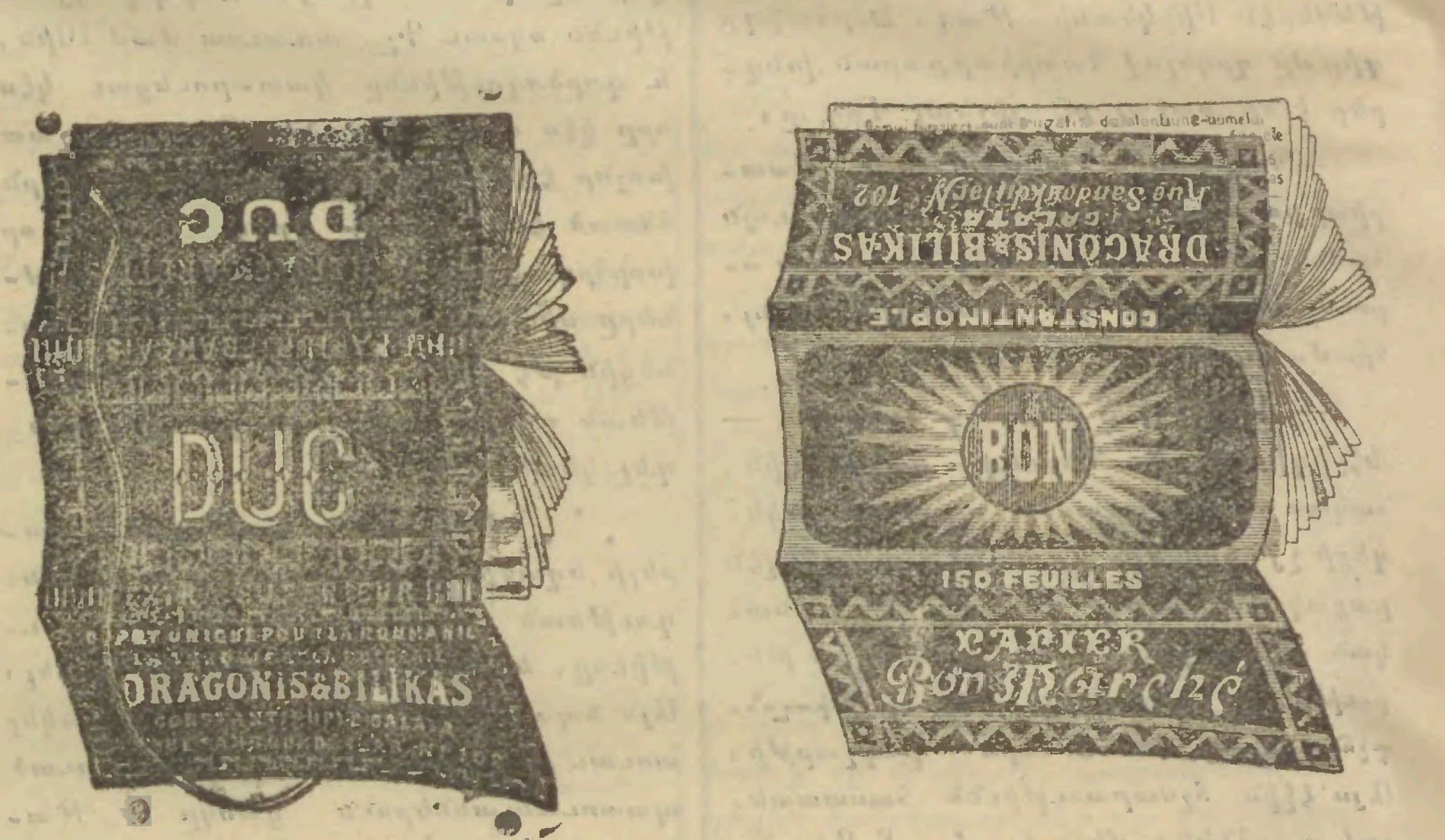
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ԲՈՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆ «ԲՈՒԶԱՆԴԻՈՆ» ՕՐԱԳՐՈՅ
Կ. Պոլիս, Նօ 23, 25, Պօղը Ալի Ճատտէսի

ՍԻՆԿԷՐ
ՀԱՅԹԱՅԹԻԶ ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ
THE SINGER MANUFACTURING Cº

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել ։ Սինկէրի Ընկերութիւնն ցարդ 400 է աւելի պատուոյ վկայական և չքնաղ նամ. ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ ։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ ։
Սինկէրի մեքենաները կ'վաճառուին՝
Բերա, Շիշլի ճամբայ, Ղալաթիա Սէրայի դիմաց ։
Ղալաթիա) Սինկէր Խան, Թիւնէլին ետև.) Թրամվայի կայարանին դիմաց.
Ստամպօլ) Սուլթան Համամ Թիւ 2.) Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Աթարիօնին դիմաց Թիւ 13.
Սկիւտար, Չարշի Պօյու.
Կեղծերէն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է

Երբ միշտ կ'ջանաք ձեր առողջութիւնը պահպանել, ուշադրութիւն ըրէք որ ձեր սիկառի թուղթերն եւս առողջապահիկ ըլլան ։ Ուստի, ՏՈՒՔ և ՊՕՆ և ՃԵՐՄԱԿ ԿՈՂՔՈՎ ՊՕՆ, սիկառի ընտիր թուղթերը չերմապէս կ'յանձնարարուին ։ 52—49

LANCASHIRE
ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ
ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԼԱՆՔԱՇԱՅՐ

Ռօյալ Անգլ. Ընկերութեան հետ ձուլուած.
Դրամագլուխ և պահեստ ամբողջ վճարուած 12,000,000 Անգլ. ոսկի.
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆՔ՝
Լիվըրփուլ, 1 North John St.
Լոնտոն, 28 Lombard St. E. C.
Ընկերութեանս սկզբունքն է փութալ անմիջական և առատ վճարում ընել, որով ամբողջ վաճառականաց վստահութիւնը գրաւած է ։

Ընդհանուր Գործակալք Թուրքիոյ
ՊՕՆՏ ՍԵԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Քիւչիւք Թիւնէլ Խան, ... ։
ԱՆՏ. ԹԷՇԵԱՆ
Փոխ-Գործակալ ի Պոլիս
Մաթէօ Խան, Թիւ 24.
Փոխ-Գործակալ յԱգրիանուպոլիս,
ՍԱՀԱԿ ՊԱՐՈՆԵԱՆ ԻքիԳաբուլաըԽան.
Ուրիշ Փոխ-Գործակալութիւնք Թուրքիոյ քաղաքները ։

ԹԷՄԶ ԷՆՏ ՄԷՐՃԻ
Աշխարհի հզօրագոյն ծովային ապահովագրական ընկերութիւն

Դրամագլուխ	2,000,000	Անգլ. Ոսկի
Պահեստի գումար	1,055,000	» »
Տարեկան հասոյթ	500,000	» »

Կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք և դրամածրար ծովային արկածոց դէմ. —Գիներն խիստ չափաւոր ։
AGENTS: —Bond Sellar & Cº

ԹԵՐԹՕՆ «ԲՈՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի (25)

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ԴՐԱՄԻՆ ԶՈՀԵՐԸ

ԳԻՐՔ Բ.— ԴՐԱՄԻ՞ ԹԷ ՍԻՐՈՅ ԶՈՀԵՐԸ
ԺԸ.

Հէքթոր իր մենախօսութիւնը դադրեցուց ։ Զանգակն հնչուեցաւ եւ այցելուի մը գալը ծանոյց ։ Իշխանը թիկնաթոռէն ելաւ, պահարանը դարակին մէջ դրաւ գոցեց, յետոյ բանալին պահելու ժամանակ չունենալով, աղբին դարձաւ պատասխանելու համար սենեկապանին որ ներս մտած էր եւ արծաթեայ ափսէի մը վրայ այցաքարտ մը ներկայացնելով կ'հարցնէր.—Հիւր կ'ընդունի՞ք ։

Հէքթոր այցաքարտն աչքէ անցընելէ ետք ըսաւ.—Պառօն տը Ֆօսա՛ռօ ։ Այո՛, հարկա՛ւ կ'ընդունիմ ։ Ներս հրամցուցէք ։

=Ահա՛ եկայ, սիրելի Իշխան, ըսաւ Սէզար ներս մտնելով ։ Ձեր սիրալիր ընդունելութեան վրայ կանխաւ վստահ ըլլալով, սենեկապանին ետևէն եկայ ։

—Հրեշտա՛կ մ'էք, Պառօ՛ն ։ Հետս պիտի նախաճաշէք, չէ՞ ։

=Ատոր համար եկած եմ յատկապէս ։ Սաստիկ անօթի եմ ։

—Օնօռէ՛, երկու սպաս թող դնեն ։ Քաարդէ մը պատրաստ ըլլալու է ։

Սենեկապանը դուրս ելաւ ։

—Սիրելի՛ Իշխան, Պուլվառ Մալէրպէն կուգամ, ըսաւ Սէզար ։

=Ժրնըվիէվի՞ն տունէն ։

—Այո՛ ։ Նոր բաժնուեցայ անկէ ։ Եկած ատենս կուլար ։

=Կուլա՞ր, պոռաց Հէքթոր ։ Ի՞նչ պատճառաւ ։

—Խիստ յանդիմանութեան մը պատճառաւ զոր ըրի ձեր հաշուոյն ։ Վկայ ըլլալով երէկ գիշերուան տեսարանին, հասկցուցի իրեն թէ իր անզգուշութիւններն յանչափս պիտի գրգռեն ձեր ջիղերն եւ վերջ ի վերջոյ անտանելի պիտի ըլլար ։

=Պառ՛վօ, Պառօ՛ն ։ Շատ ճիշտ ըսեր էք ։ Անշուշտ Ժրնըվիէվ զայրացաւ ։

—Հոդ կ'սխալիք ։ Ի՛ ընէ, պատուական աղջիկ մ'է ։ Շատ քաղցրութեամբ եւ հեզութեամբ պատասխանեց որ իր անիրաւութիւնը կ'ճանչնար, բայց մեղմացուցիչ պարագայ ունէր, որովհետեւ ձեր մասին զգացած բուռն սէրն էր իր նախանձելուն միակ պատճառը ։

Հէքթորի թեւերն ուռեցան ։—Ի՞նչպէս, պոռաց ակներև գոհունակութեամբ ։ Այդչափ կ'սիրէ՞ զիս ։

=Կ'պաշտէ՛ ։ Եւ իր սիրոյն պատճառաւ դժբախտ եղած է ։

—Ինչո՞ւ ։

=Իրեն անանկ կուգայ որ կ'պաղիք իրմէ ։ Անտարբերութեան վայրկեաններ եւ փոփոխամտութեան կամէտութիւններ կ'կարծէ նշմարել ձեր վրայ ։

—Է՛, սիրելի Պառօ՛ն, պատասխանեց Իշխանը խնդալով, ամուսնացած չեմ եւ հաւատարիմ մնալու ուխտ ալ ըրած չեմ ։

=Կ'տեսնէք որ Ժրնըվիէվ իրաւունք ունի քիչ մը նախանձոտ ըլլալու, ըսաւ Սէզար ինք ալ խնդալով ։

—Ադ ըսել չեմ ուզեր ։

=Բայց կ'համարձակի՞ք հակառակն ըսելու ։ Օգտուեցէք ձեր երիտասարդութենէն, սիրելի՛ Իշխան ։ Հարիւր անգամ իրաւունք ունիք ։ Խաղացէք, խնդացէ՛ք, հաճոյք ըրէք, բայց քիչ մը խնայեցէք Ժրնըվիէվի ։ Բարի աղջիկ մ'է ։ Ձեր վրայ խենդ կ'ըլլայ ։ Ձեզ քով կ'կարծեմ եթէ միլիոն մը մարդու հետ փոխէ ձեզ ։

—Միլիո՞ն մը, պոռաց Հէքթոր հիացած ։ Կ'կարծէ՞ք ։

=Վստա՛հ եմ ։

—Բայց ատիկա չատ աղուոր բան է, Պառօ՛ն ։

=Այսինքն թէ հիանալի է ։ Գիտէ՞ք ի՞նչ կ'ընէր Ժրնըվիէվ երբ այս առտու իր ննջասենեակը մտայ ։

—Ի՞նչ գիտնամ ։

=Գուշակեցէ՛ք ։

—Թերեւս աչքէ կ'անցընէր ղրկած ադամանդներս ։ Այնպէս չէ՞ ։

=Ո՛չ ։ Իր ձիւնաթոյր ձեռքերուն մէջ բռնած էր ձեր լուսանկարը, զոր ջերմ համբոյրներով կ'ծածկէր եւ անոր վրայ նայելով արցունք կ'թափէր ։

—Ճշմարի՞տ արցունք ։

=Այո՛, մարգարիտի պէս խոշոր արցունքներ ։

—Խե՛ղճ պուպրիկ ։ Մանեակ մը պիտի ղրկեմ՝ մարգարիտէ, ո՛չ թէ արցունքէ ։

=Պարտաւո՛ր էք ։ Իր հառաչանքներն ու արցունքները բնականաբար առիթ տուին ինձ խօսք բանալու ։ Մեր տեսակցութեան եզրակացութիւնը գիտէք ։ Ժրնըվիէվ այսուհետեւ միշտ պիտի ժպտի ձեզ, նոյն իսկ երբ իր սիրոյն, որ բոլորովին ձեզի նուիրուած է, գուշակէ ձեր անհաւատարմութեններէն ։

—Գիտէ՞ք, Պառօ՛ն, թէ կ'ողոքէք զիս ։

=Ատոր հակառա՛կը պիտի զարմացնէր զիս ։ Ես ինքս յաղթեցայ, թէև բնաւորութեամբ զգայնոտ չեմ, եւ աչքերուս թրջիլն զգացի ։

—Տեսէ՛ք, իմ աչքերս ալ կ'թրջին, Պառօ՛ն ։ Ձեր այս ըսածներէն գոհ եմ, եւ խօսքը մէջերնիս, ճիշդ ժամանակին ըրիք ։

=Ինչո՞ւ ։ Ի՞նչ կայ ։

—Վասն զի, ընդունելով հանդերձ որ Ժրնըվիէվ փառասիրութիւն գգուող բարեկամուհի մ'է, այնչափ անտանելի կ'գտնէի զինք որ յարաբերութեանց խզում մը մտածելու էր ։

=Իրա՞ւ, պիտի խզէի՞ք ։

—Իբր ազնուական, այո՛, Պառօ՛ն, պիտի խզէի, եւ նամակիս մէջ կարեւոր գումար մը ներկայացնող չէք մը պիտի ներփակէի ։

ԺԹ.

Մ. տը Ֆօսառօ տխուր դէմք մ'առաւ եւ պատասխանեց.—Շատ լաւ գիտեմ որ առատաձեռնութեամբ պիտի վարձատրէիք, բայց խնդրոյ առարկայ չէք ըը, որքան ալ մեծ գումար մը ներկայացնէր, պիտի չմխիթարէր խեղճ աղջիկը ։ Հաշիւի հետ գործ չունի ։ Իր անշահախնդրութիւնն անսահման է ։ Ձեզ միայն կ'սիրէ, ո՛չ թէ ձեր հարստութիւնը ։

=Սակայն մեծ ծախքեր կ'ընէ, ընդմիջեց Հէքթոր ժպտելով ։

—Վասն զի ձեզ շատ հարուստ կարծելով, կ'ուզէ ձեր պատիւը բարձրացնել, շարունակեց Սէզար ։ Բայց այս վայրկեանիս նոյն իսկ երջանիկ չըլլար զինք ։ Տակաւին քիչ մ'առաջ կ'ըսէր ինծի թէ կ'փափաքէր որ դրամ չունենայիք ։

=Օ՛, շնորհակալ եմ, պատասխանեց Հէքթոր ։ Աղքատութիւնը ճանչցած եմ ։ Աղուոր բան չէ ։

—Ատով Ժրնըվիէվ միջոց պիտի ունենար իր սէրն ու անձնուիրութիւնն ապացուցանելու ։

Հէքթորի թեւերը նորէն ուռեցան ։—Բայց ըսել է կ'սիրէ զիս, ըսաւ ։

=Այո՛, կ'սիրէ, բարեկա՛մս ։ Երևակայեցէ՛ք Մարիոն Տըլօրմի սէրը՝ Տիտիէի համար ։ Եթէ Ժրնըվիէվը ձգէիք, պիտի խենդենար, և եթէ մեռնէիք, ինք ալ պիտի չապրէր ։

—Դա՛ րա՛ դա՛ դա՛, պոռաց նախկին Պէկուրտ ։ Վիպասանութի՛ւն է ա՛ս ։ Եթէ հիմա մեռնէի, հաւատացէ՛ք որ Ժրնըվիէվ մաքէն իսկ պիտի չանցընէր ինծ հետ գերեզման գալու ։

=Ինչո՞ւ այդպէս կ'ենթադրէք ։

—Ատիկա իմ գաղտնիքս է, Պառօ՛ն ։ Միայն թէ, հաւատացէք որ ես կ'ճանչնամ կիները ։ Ո՛րքան ալ սիրէ զիս այս պուպրիկը, իր վիշտը մահացու չըլլար ։ Սուգս կը բռնէ, կուլայ, ջղային տագնապներ կ'ունենայ, բայց բնաւ մաքէն չանցըներ մեռնիլ ։ 25 տարու աղջիկ մը չուտով կ'մխիթարուի, բարեկա՛մս, երբ առտու մը միլիոնատէր կ'արթննայ ։

Ֆօսառօ սառեցաւ.—Ձէք սխալեր ։ Ի՛նչպէս Ժրնըվիէվի կտակ մ'ըրած է ։ Եթէ կարենայի կարդալ . . . ։

Մինչոյն ատեն ակնարկը սևեռեց երկու պատուհաններու միջև դրուած երեննոսեայ կահին վրայ ։ Բանալիներու տրցակը, զոր Քառդէ Վիվանի Իշխանը մոռցաւ, վերի դարակին փականքէն կախուած էր ։

—Այս պահուս կտակարն առնել անկարելի է, ըսաւ Սէզար ինքնիրեն ։

(Շար.) Թարգմ. Ժ. ՇԻՐԱԿԱՑԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Խաչիկ Թէբէլեան յԱտաբազար 40 ղրշ., Ռուբէն Ոսկան, Մկրտիչ Ջիլինկիրեան, Համբարձում Կիւլպօլեան, Կարապետ Գույլքճեան, Պետրոս Քիւրքճեան, Բարեւէր ոմն, Սարգիս Սամաթացը, Կարապետ Եմէնիճեան, Տկն. Գոհար Թորիկեան, Բարեւէր ոմն իր հիւանդին ապաքինման առթիւ, Գրիգոր Մ. Յակոբեան Ա. Գ. Հիսարցի 20 ակառ, Տկն. Արապեան հացագին 10 ։ Համագումար 6516.25 ղրշ. ։

Ամեն. Տէր Մաղաքիա Ս. Պատրիարք Հայր 50 քաշ շաքարեղէն, Բարեւէր ոմն 8 քաշ շաքարեղէն, 1 (սաճ) ջերմոց, Կիւմիւշկերտան և Մինասեան ընկ. 6 քաշ ֆէսի կտորուանք, Տկն. Գաթինա Համբար Դարտան 1 սնտուկ (336) կտոր գրեանք, Գրիգոր Պէկեան Ս. եկեղեցւոյ սեղանի համար 1 հատ բանուած ծածկոց և խաչի բանիչ, Պօղոս Մարտիկեան ձկնորս ի Բերա 48 հատ (քաշ 103) վահանաձուկ, Յարութիւն Դարտաշեան կողովագործ 10 հատ կողով, Մատթէոս Տէր Ներսէսեան 1 հատ սանտր ոստայնանկի, Միքայէլ Տօնիկեան 1 ոչխար, Բարեւէր ոմն 1 կրօցա կօշիկի ներկ, Բարեւէր եկեղեցական մը 500 հատ հաւկիթ, Ա. Բէյլերեան և Գ. Պէչերեան 6 ծրար (71 մէթր) լաստիկէ չէբիտ, Յ տուփ չէնկել կօճակ ։ Մայիս ամսոյ մէջ սիկառի թղթի հասոյթն եղած է 3300 ղրշ. ։ Բարմագ Գ.... Ս. Յակոբ Խըրլըրեան, Պալի Փաչայէն Մ. Կարապետ եւ Արմենակ, Գումգաբուէն Աղաճան եւ Փիլիպոս, Սամաթիայէն Ալիքսան Զարքճեան, Համբար Յարութիւնեան եւ Մ. Համբար Հալէպլեան ապայք Մայիս ամսոյ մէջ Հիւանդանոց այցելելով անձնուիրաբար ածիլած և սափրած են պատսպարեալները ։ (Կնիք Հոգաբարձութեան Ազգ. Հիւանդանոցի)